

Datum
2024-03-19Ert diarienummer
23RUN712Vårt diarienummer
KS/2023-000593Region Västernorrland
Skickas till region.vasternorrland@rvn.se med kopia till:
nina.loberg@rvn.se

Remissvar – Regional tillgänglighetsstrategi för människor och god i Västernorrland

Härnösands kommun har tagit del av rubricerat förslag efter inbjudan av Region Västernorrland. Förslaget och framtagna målområden stämmer väl överens med Härnösands kommuns antagna översiktsplan med tillhörande planeringsunderlag, men vill lämna följande synpunkter sorterade utifrån övergripande synpunkter och därefter indelat utifrån remissversionens dokumentstruktur.

Övergripande synpunkter

- *Vad gör vi tills Nya Ostkustbanan är på plats?* Vi beskriver i strategin att den långsiktiga potentialen i målsättningar kräver en utbyggd kustjärnväg för att uppnås fullt ut. Vidare beskrivs även att utmaningar finns i infrastruktur, trafikupplägg och harmoniserade biljettpreiser för resor över regionala gränser. *Vi behöver mer tydligt beskriva vad vi kan åstadkomma tills dess att en utbyggd kustjärnväg är på plats, dvs. fram till år 2030–2035! (om alla beslut går vägen!)*
- Utöver utmaningen för resor över regionala gränser finns även stora utmaningar för resor inom de regionala gränserna, speciellt kopplat till fritids- och nöjesresande. Här behöver fler innovativa och kostnadseffektiva satsningar göras i linje med pågående försök ”Paxa Din Tur”. En lämplig tjänst att utveckla även för den regionala trafiken.
- Härnösands kommun har tillsammans med kommuner och andra intressenter i länet lämnat synpunkter på framtaget samrådsförslag till ett nytt regionalt trafikförsörjningsprogram. Förslag om att ta del av inkomna synpunkter och hur de avses behandlas för att komplettera remissunderlaget med de synpunkter som inkommer inom ramen för denna remiss.

Målområde 1 - Transportsystemet är fossilfritt och energieffektivt

- Nuvarande formulering "Långsiktigt är ambitionen att i så stor utsträckning som möjligt flytta över gods till sjöfart och järnväg" kan ses som något generell och otydlig. En mer preciserad skrivning föreslås nedan för att tydligare kommunicera regionens huvudmål:

”Regionen ska långsiktigt och aktivt främja överflyttning av godstransporter till sjöfart och järnväg i så hög utsträckning som möjligt. Denna inriktning drivs av önskan att stödja efterlevnaden av centrala samhällsmål, samtidigt som den skapar gynnsamma förutsättningar för näringslivets och handelns utveckling på ett mer hållbart sätt. Genom att fokusera på sjöfart och järnväg strävar regionen efter att minska miljö- och klimatpåverkan, främja energieffektivitet och skapa en mer hållbar och robust logistikstruktur. Genom att göra detta positionerar sig regionen som en föregångare inom hållbara transporter och stödjer samtidigt en ansvarsfull och långsiktig utveckling för näringslivet.”

- Skrivelser fossilfritt och fossilfria drivmedel behöver tydliggöras, antingen i text eller med en referens. Förslag till förtydligande, att fossilfritt här syftar på användningen av bränslen eller energikällor som inte är baserade på fossila bränslen. Fossila bränslen, såsom kol, olja och naturgas.

Målområde 2 - Infrastrukturen är robust och trafikslagen sammanhängande

- Vi skriver att utmaningar finns i hanteringen av klimatrelaterade risker i planeringsprocesser och att det är en otillräcklig finansiering. Men har inte med behovet av mer stöd i finansiering bland prioriterade insatser. *Detta behöver tydliggöras. Exempelvis, arbeta för att det tillkommer mer finansiella medel i den regionala fördelningen utifrån utmaningarna att förebygga klimatrelaterade risker i vårt geografiska område alternativt säkerställa och stärka finansieringen på alternativa sätt.*
- Det påpekas i förslaget att det finns utmaningar i hanteringen av klimatrelaterade risker inom planeringsprocesser, samtidigt som det råder bristande finansiering för att möta dessa utmaningar. I syfte att adressera dessa utmaningar bör det eftersträvas att säkerställa adekvat finansiering som är proportionerlig med de merkostnader att förebygga klimatrelaterade risker inom vårt geografiska område. Detta kan inkludera behov att öka påverkansarbetet för att eftersöka en ökning av finansiella resurserna som tilldelas regionen. Ett annat angreppssätt kan vara att undersöka möjligheter till andra finansieringsalternativ.

Datum
2024-03-19**Målområde 3 - Transportsystemet är tillgängligt för alla och bidrar till förbättrad folkhälsa**

- Språk och kultur är en viktig del i utformningen av transportsystemet för dess tillgänglighet kopplat till att utveckla besöksnäringen i regionen. Men med den pågående gröna omställningen blir dessa faktorer ännu viktigare för regionens utveckling att göra transportsystemet tillgängligt för alla. För att möta detta behov är det avgörande att öka tillgängligheten av samhällsservice och reseinformation på flera språk. Denna insats bör betonas särskilt och kompletteras som en prioriterad insats inom målområdet. Genom att erbjuda reseinformation på olika språk kan regionen inte bara bättre betjäna den mångfald av besökare som lockas till regionen, utan också främja en inkluderande och tillgänglig miljö som stöder den övergripande visionen.

Målområde 4 - Förbättrad tillgänglighet bidrar till regional konkurrenskraft

- Härnösand har under hela framtagandeprocessen ingått i ortstypen regional kärna men ingår nu i remissversionen som kommunhuvudort/centralort utan någon motivering. *Förslag att Härnösand kvarstår som regional kärna med hänvisning till bland annat service och flera tjänster av regional betydelse. Nämnas kan att Härnösand är länets residensstad med länsstyrelse. Vidare finns regionens hus, Trafikverket, förvaltningsrätt, tingsrätt, länsmuseum, landsarkiv m.fl. Detta bör kvalificeras som en ort med betydelse för ett stort omland, hela och delar av regionen. Härnösand centralort överstiger även kravet om minst 15 000 invånare.*

Ärendet har föredragits Tillväxtchef Uno Jonsson 2024-03-18.

Tjänsteutlåtande färdigställt av

Daniel Johannsson

Hållbarhetsstrateg, Härnösands kommun

Härnösand den 19 mars 2024.

Datum
2024-03-19

Ert diarienummer
23RUN712

Vårt diarienummer
KS/2023-000593

Region Västernorrland
Skickas till region.vasternorrland@rvn.se med kopia till:
nina.loberg@rvn.se

Remissvar – Regional tillgänglighetsstrategi för människor och god i Västernorrland

Härnösands kommun har tagit del av rubricerat förslag efter inbjudan av Region Västernorrland. Förslaget och framtagna målområden stämmer väl överens med Härnösands kommuns antagna översiktsplan med tillhörande planeringsunderlag, men vill lämna följande synpunkter sorterade utifrån övergripande synpunkter och därefter indelat utifrån remissversionens dokumentstruktur.

Övergripande synpunkter

- *Vad gör vi tills Nya Ostkustbanan är på plats?* Vi beskriver i strategin att den långsiktiga potentialen i målsättningar kräver en utbyggd kustjärnväg för att uppnås fullt ut. Vidare beskrivs även att utmaningar finns i infrastruktur, trafikupplägg och harmoniserade biljettpriser för resor över regionala gränser. *Vi behöver mer tydligt beskriva vad vi kan åstadkomma tills dess att en utbyggd kustjärnväg är på plats, dvs. fram till år 2030–2035! (om alla beslut går vägen!)*
- Utöver utmaningen för resor över regionala gränser finns även stora utmaningar för resor inom de regionala gränserna, speciellt kopplat till fritids- och nöjesresande. Här behöver fler innovativa och kostnadseffektiva satsningar göras i linje med pågående försök ”Paxa Din Tur”. En lämplig tjänst att utveckla även för den regionala trafiken.
- Härnösands kommun har tillsammans med kommuner och andra intressenter i länet lämnat synpunkter på framtaget samrådsförslag till ett nytt regionalt trafikförsörjningsprogram. Förslag om att ta del av inkomna synpunkter och hur de avses behandlas för att komplettera remissunderlaget med de synpunkter som inkommer inom ramen för denna remiss.

Datum
2024-03-19**Målområde 1 - Transportsystemet är fossilfritt och energieffektivt**

- Nuvarande formulering "Långsiktigt är ambitionen att i så stor utsträckning som möjligt flytta över gods till sjöfart och järnväg" kan ses som något generell och otydlig. En mer preciserad skrivning föreslås nedan för att tydligare kommunicera regionens huvudmål:

”Regionen ska långsiktigt och aktivt främja överflyttning av godstransporter till sjöfart och järnväg i så hög utsträckning som möjligt. Denna inriktning drivs av önskan att stödja efterlevnaden av centrala samhällsmål, samtidigt som den skapar gynnsamma förutsättningar för näringslivets och handelns utveckling på ett mer hållbart sätt. Genom att fokusera på sjöfart och järnväg strävar regionen efter att minska miljö- och klimatpåverkan, främja energieffektivitet och skapa en mer hållbar och robust logistikstruktur. Genom att göra detta positionerar sig regionen som en föregångare inom hållbara transporter och stödjer samtidigt en ansvarsfull och långsiktig utveckling för näringslivet.”

- Skrivelser fossilfritt och fossilfria drivmedel behöver tydliggöras, antingen i text eller med en referens. Förslag till förtydligande, att fossilfritt här syftar på användningen av bränslen eller energikällor som inte är baserade på fossila bränslen. Fossila bränslen, såsom kol, olja och naturgas.

Målområde 2 - Infrastrukturen är robust och trafikslagen sammanhängande

- Vi skriver att utmaningar finns i hanteringen av klimatrelaterade risker i planeringsprocesser och att det är en otillräcklig finansiering. Men har inte med behovet av mer stöd i finansiering bland prioriterade insatser. *Detta behöver tydliggöras. Exempelvis, arbeta för att det tillkommer mer finansiella medel i den regionala fördelningen utifrån utmaningarna att förebygga klimatrelaterade risker i vårt geografiska område alternativt säkerställa och stärka finansieringen på alternativa sätt.*
- Det påpekas i förslaget att det finns utmaningar i hanteringen av klimatrelaterade risker inom planeringsprocesser, samtidigt som det råder bristande finansiering för att möta dessa utmaningar. I syfte att adressera dessa utmaningar bör det eftersträvas att säkerställa adekvat finansiering som är proportionerlig med de merkostnader att förebygga klimatrelaterade risker inom vårt geografiska område. Detta kan inkludera behov att öka påverkansarbetet för att eftersöka en ökning av finansiella resurserna som tilldelas regionen. Ett annat angreppssätt kan vara att undersöka möjligheter till andra finansieringsalternativ.

Datum
2024-03-19**Målområde 3 - Transportsystemet är tillgängligt för alla och bidrar till förbättrad folkhälsa**

- Språk och kultur är en viktig del i utformningen av transportsystemet för dess tillgänglighet kopplat till att utveckla besöksnäringen i regionen. Men med den pågående gröna omställningen blir dessa faktorer ännu viktigare för regionens utveckling att göra transportsystemet tillgängligt för alla. För att möta detta behov är det avgörande att öka tillgängligheten av samhällsservice och reseinformation på flera språk. Denna insats bör betonas särskilt och kompletteras som en prioriterad insats inom målområdet. Genom att erbjuda reseinformation på olika språk kan regionen inte bara bättre betjäna den mångfald av besökare som lockas till regionen, utan också främja en inkluderande och tillgänglig miljö som stöder den övergripande visionen.

Målområde 4 - Förbättrad tillgänglighet bidrar till regional konkurrenskraft

- Härnösand har under hela framtagandeprocessen ingått i ortstypen regional kärna men ingår nu i remissversionen som kommunhuvudort/centralort utan någon motivering. *Förslag att Härnösand kvarstår som regional kärna med hänvisning till bland annat service och flera tjänster av regional betydelse. Nämnas kan att Härnösand är länets residensstad med länsstyrelse. Vidare finns regionens hus, Trafikverket, förvaltningsrätt, tingsrätt, länsmuseum, landsarkiv m.fl. Detta bör kvalificeras som en ort med betydelse för ett stort omland, hela och delar av regionen. Härnösand centralort överstiger även kravet om minst 15 000 invånare.*

Ärendet har föredragits Tillväxtchef Uno Jonsson 2024-03-18.

Tjänsteutlåtande färdigställt av

Daniel Johannsson

Hållbarhetsstrateg, Härnösands kommun

Härnösand den 19 mars 2024.

PROTOKOLL

Datum
2024-03-22

Diariernr
24/00102-2

Camilla Norberg, 070-231 83 20

Protokoll för Förbundsdirectionens sammanträde 2024-03-22

Tid: 10.00 – 15.50
Datum: 2024-03-22
Plats: A-salen, Sollefteå kommun

Närvarande ledamöter:
Se Tjänstgöringslistan

Närvarande tjänstemän:

Thomas Olsson	Sofia Söderberg § 15, § 18, § 21	Helén Lundahl § 15
Camilla Norberg	Kristina Van Loveren § 20, § 22	Eva Westin § 17
Mathias Sundin § 14, § 19	Michaela Björk § 13	

Övriga närvarande:

Justerare:
Hans Forsberg (C)

Tid för justering: 2024-03-26
Justering av protokollet sker med BankID

Underskrifter
Se sista sidan

ANSLAG/BEVIS

Justering av förbundsdirectionens protokoll har tillkännagivits genom anslag på Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns anslagstavla på www.dintur.se.

Sammanträdesdatum	Anslaget uppsatt den	Anslaget nedtas den
2024-03-22	2024-03-26	2024-04-18

Förvaringsplats för protokollet
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands läns förvaltning

Camilla Norberg, Stabsadministratör

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

Medlem Namn	När- varo	Tjg. Ers	Reservation			Omröstning		Anteckning Justerare Tjänstgör T.o.m. Tjänstgör Fr.o.m.
			§ 16			Ja	Nej	
Region Västernorrland								
Ordinarie								
Sara Nylund (S)	X							Ordförande
Henrik Sendelbach (KD)	X							Vice Ordförande
Region Västernorrland								
Ersättare								
Kristina Eriksson (C)								
Per Gybo (SJV)	X							
Örnsköldsvik								
Ordinarie								
Andreas Jansson (C)	X							Deltog under föredragningar , men avvek till besluts-mötet
Örnsköldsvik								
Ersättare								
Carolina Sondell (S)								
Kramfors								
Ordinarie								
Malin Svanholm (S)								
Kramfors								
Ersättare								
Jon Björkman (V)	X	X						
Härnösand								
Ordinarie								
Knapp Britta Thyr (MP)	X							
Härnösand								
Ersättare								
Per-Eric Norberg (C)	X							
Sundsvall								
Ordinarie								
Hans Forsberg (C)	X							Justerare
Sundsvall								
Ersättare								
Sven Bredberg (M)	X							
Timrå								
Ordinarie								
Stefan Dalin (S)								
Timrå								
Ersättare								
Tony Andersson (M)	X	X						
Ånge								
Ordinarie								
Eva Mörk Månsson (S)								
Ånge								
Ersättare								
Stig Malmberg (SD)								
Sollefteå								
Ordinarie								
Johan Andersson (C)	X		§ 16					
Sollefteå								
Ersättare								
John Åberg (S)								

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län

Postadress:
Box 143
841 22 Ånge

Besöksadress:
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors

Telefon: 0775-50 77 70

Org. nr:
222000-2923

Webb/e-post:
registrator@dintur.se
www.dintur.se

PROTOKOLL

§ 18. Remissvar Regionala tillgänglighetsstrategin

Förbundsdirektionen beslutar

att godkänna förslaget till remissyttrande gällande regional tillgänglighetsstrategi med tillägg enligt yrkande:

att på sidan 11, tredje stycket lägga till följande formulering under rubriken

”Förbättrad tillgänglighet och regional konkurrenskraft”

”Vad gäller tillgängligheten till och från Sollefteå så konstateras det i strategin att restidsmålen inte kommer att nås även med utbyggd Ostkustbana. Det är en tydlig brist som inte hanteras vidare i dokumentet. Eftersom restiden kommer att vara längre än en timme och därmed inte aktuell för arbetspendling är det viktigt att man i strategin faktiskt har målsättningar och insatser i syfte att adressera problemet samt att öka tillgängligheten för Sollefteå. För Sollefteå blir arbetsmarknaden i Örnsköldsvik väldigt viktig. Örnsköldsvik definieras som en regional kärna och det vore önskvärt om det fanns mål om restider mellan kommunhuvudorter och regionala kärnor. Ett sådant restidsmål skulle kunna vara 45 - 60 minuter. Målsättningen är också rimlig för samtliga kommunhuvudorter och regionala kärnor. Vad gäller insatser så bör lösningen på tillgänglighetsproblemet beskrivas. Det enda sätt man kan minska restiden till under en timme i fallet Sollefteå – Örnsköldsvik är att införa persontågstrafik på sträckan Umeå - Östersund via Sollefteå.”

att på sidan 7 under rubriken Noder för resandeutbyte byta ut alla kommunnamn och i stället skriva: Resecentrum och stationer som finns i kommuncentra prioriteras högst.

att uppdra till förvaltningen att skicka in remissyttrandet till Region Västernorrland senast 27 mars 2024.

Ärendet

Den regionala tillgänglighetsstrategin pekar ut regionens inriktning för ökade geografisk tillgänglighet för människor och gods i Västernorrland. Syftet med strategin är att den ska vara ett ramverk för vägledning i samhällsplaneringen av transportsystemet och tar sikte på 2045, men med konkreta förslag på insatser och prioriterade områden för att kunna påskynda en förflyttning transportsystemet fram till 2030.

Strategin identifierar fyra målområden:

- Transportsystemet är fossilfritt och energieffektivt
- Infrastrukturen är robust och trafikslagen sammanhängande
- Transportsystemet är tillgängligt för alla och bidrar till förbättrad folkhälsa
- Förbättrad tillgänglighet bidrar till regional konkurrenskraft

Respektive målområde har 2-3 inriktningar som i sin tur anger prioriterade insatser, dvs aktiviteter för att nå målen.

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län har deltagit på arbetsmöten specifikt för framtagandet av strategin arrangerat av Region Västernorrland tillsammans med länets kommuner, Trafikverket, Handelskammaren och Länsstyrelsen samt på den Regionala transportgruppen.

Myndighetens bedömning

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten har svarat på remissen utifrån perspektiv om attraktiv och konkurrenskraftig kollektivtrafik i länet. Remissvaren ligger i linje med de

PROTOKOLL

förslag till Trafikförsörjningsprogram som förväntas antas i förbundsdirektionen hösten 2024.

Föredragande:

Sofia Söderberg, trafikstrateg.

Yrkande:

Jon Björkman (V) och Johan Andersson (C) yrkar att på sidan 11, tredje stycket lägga till följande formulering under rubriken ”Förbättrad tillgänglighet och regional konkurrenskraft”

”Vad gäller tillgängligheten till och från Sollefteå så konstateras det i strategin att restidsmålen inte kommer att nås även med utbyggd Ostkustbana. Det är en tydlig brist som inte hanteras vidare i dokumentet. Eftersom restiden kommer att vara längre än en timme och därmed inte aktuell för arbetspendling är det viktigt att man i strategin faktiskt har målsättningar och insatser i syfte att adressera problemet samt att öka tillgängligheten för Sollefteå. För Sollefteå blir arbetsmarknaden i Örnsköldsvik väldigt viktig. Örnsköldsvik definieras som en regional kärna och det vore önskvärt om det fanns mål om restider mellan kommunhuvudorter och regionala kärnor. Ett sådant restidsmål skulle kunna vara 45 - 60 minuter. Målsättningen är också rimlig för samtliga kommunhuvudorter och regionala kärnor. Vad gäller insatser så bör lösningen på tillgänglighetsproblemet beskrivas. Det enda sätt man kan minska restiden till under en timme i fallet Sollefteå – Örnsköldsvik är att införa persontågstrafik på sträckan Umeå - Östersund via Sollefteå.”

Johan Andersson (C) yrkar på sidan 7 under rubriken Noder för resandeutbyte byta ut alla kommunnamn och i stället skriva: Resecentrum och stationer som finns i kommuncentra prioriteras högst.

Bifall till yrkanden från Hans Forsberg (C).

Proposition

Ordförande finner att det finns ett förslag till beslut med de två tilläggsyrkanden och finner att förbundsdirektionen bifaller detsamma.

Expedieras till:

Region Västernorrland
Kommunalförbundets medlemmar

Beslutsunderlag: Missiv 2024-02-07 Beslut om yttrande av remiss Regional tillgänglighetstrategi

Camilla Norberg

Camilla Norberg

Date: 2024-03-26 09:47 CET

Signed with Swedish BankID

Role: Stabsadministratör

Signed via account: camilla.norberg@dintur.se

Hans Forsberg

Hans Forsberg

Date: 2024-03-26 10:00 CET

Signed with Swedish BankID

Role: Justerare

Signed via account: hans.forsberg@sundsvall.se

Sara Nylund

Sara Nylund

Date: 2024-03-26 14:40 CET

Signed with Swedish BankID

Role: Ordförande

Signed via account: sara.nylund1@rvn.se

Från: Camilla Norberg <camilla.norberg@dintur.se>
Skickat: den 27 mars 2024 07:54
Till: kommun@harnosand.se; Kramfors kommun; Region Västernorrland; Sollefteå kommun; Sundsvalls kommun; Timrå kommun; Ånge kommun; Örnsköldsviks kommun (samhallsbyggnad@ornskoldsvik.se); Örnsköldsviks kommunledning
Kopia: Nina Loberg; Sofia Söderberg
Ämne: Beslutsexpediering § 18 Remissvar Regionala tillgänglighetsstrategin
Bifogade filer: Beslutsexpediering § 18 Regionala tillgänglighetsstrategin.pdf; Remissvar_RegionalTillgänglighetsstrategi_KTM.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Till medlemmarna.

Beslutsexpediering § 18 Remissvar Regionala tillgänglighetsstrategin från förbundsledningens sammanträde 2024-03-22.

Med vänliga hälsningar

Camilla Norberg
Stabsadministratör
070-231 83 20

Din Tur
Box 143
841 22 Ånge

REMISSVARSofia Söderberg
073-0564231**Datum**
2024-02-06**Diariernr**
23/00700**Ert datum**
2024-03-20**Er referens**
23RUN712region.vasternorrland@rvn.se
nina.loberg@rvn.se

Remissvar av Regional Tillgänglighetsstrategi för människor och gods i Västernorrland

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län, nedan kallad KTM, har tagit del av ovan rubricerad remiss. De remissvar som utgörs har delats in under de rubriker som återfinns i strategidokumentet utöver generella synpunkter.

Generella synpunkter

KTM anser att den Regionala tillgänglighetsstrategin är ett nödvändigt strategidokument för att peka ut riktningen och prioriteringen av den geografiska tillgängligheten för människor och gods i Västernorrland. KTM anser även att målområdena och dess prioriterade insatser är väl förenligt med de utmaningar som länet står inför.

Infrastrukturen är robust och trafiklagen sammanhängande

KTM anser att de prioriterade insatser som strategin belyser gällande klimatrelaterade insatser är för svaga. Norrlandskusten tillsammans med älvdalarna är ett av de tio identifierade riskområdena gällande ras, skred och översvämningar kopplat till klimatförändringarna som även strategin belyser. Därav anser KTM att större påverkans insatser bör vara fokus för att säkerställa ett robust väg- och järnvägsnät som i sin tur påverkar människor i Västernorrlands möjligheter att transportera sig. En sådan typ av insats skulle kunna vara påverkansarbete med Trafikverket att avsätta medel i nationell- och regionala infrastrukturplanen för klimatrelaterade åtgärder.

Under rubriken *Noder för resandeutbyte*, tredje stycket, första meningen är något förvirrande då prioriterade noder för persontågstrafik nämns i styckena ovan under samma rubrik. Förslag till omformulering är ”Efter regionens resecentrum prioriteras noder för resandeutbyte mellan regional och lokal kollektivtrafik med buss samt noder där resandepotentialen med kollektivtrafik är hög. Exempelvis, sjukhus, vårdcentraler, skolor och handelscentrum”.

Förslag är även att på sidan 7 under rubriken *Noder för resandeutbyte* att byta ut alla kommunnamn och i stället skriva ”Resecentrum och stationer som finns i kommuncentra prioriteras högst”.

KTM anser också att inriktningen *Utvecklande noder i transportsystemet* är en för allmänt hållen inriktning och föreslår att inriktningen formuleras till ”*Trygga och attraktiva noder i transportsystemet som driver hållbart resande*”. Prioriterade insatser bör även här specificeras med

Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län**Postadress:**
Box 143
841 22 Ånge**Besöksadress:**
Viktoriagatan 16
872 35 Kramfors**Telefon:** 0775-50 77 70**Org. nr:**
222000-2923**Webb/e-post:**
registrator@dintur.se
www.dintur.se

REMISSVAR

aktörssamverkan vid stora företagsetableringar samt vid noder i transportsystemet där resandepotentialen är god.

Transportsystemet är tillgängligt för alla och bidrar till förbättras folkhälsa

De prioriterade insatser som ligger i fokus för detta målområde ställer sig KTM positiva till. Däremot vill KTM poängtera att implementeringen av arbetssätt enligt hållplatshandboken kan inte enskilt skapa bättre tillgänglighetsanpassade hållplatser. Här behövs en långsiktig investeringsplan av infrastrukturen av länets väghållare som i sin tur är förenligt med gällande hållplatshandbok för att höja tillgänglighetsnivån.

Förbättrad tillgänglighet och regional konkurrenskraft

Att rätta ut linjer och förbättra restidskvoten är något som KTM kommer se över i kommande bussupphandling med trafikstart 2027. Målet är att 85% av befolkningen i Västernorrland ska kunna resa med kollektivtrafik till närmsta kommunhuvudort under 45 minuter samt närmsta arbetsmarknadscenter under 60 minuter. Dock är det inte restidskvoten det enskilt driver på attraktiviteten av det kollektiva resandet. Här har ny forskning visat att restidskvot i kombination med ett jämt turutbud över dagen är de två viktigaste komponenterna som gör att människor väljer kollektivtrafik framför personbil (Hansson, 2022). Formuleringen bör därför vara att korta restider med buss samt höja ambitionen av turutbudet i stråk med god resandepotential.

Gällande tillgängligheten till och från Sollefteå så konstateras det i strategin att restidsmålen inte kommer att nås även med utbyggd Ostkustbana. Det är en tydlig brist som inte hanteras vidare i dokumentet. Eftersom restiden kommer att vara längre än en timme och därmed inte aktuell för arbetspendling är det viktigt att man i strategin faktiskt har målsättningar och insatser i syfte att adressera problemet samt att öka tillgängligheten för Sollefteå. För Sollefteå blir arbetsmarknaden i Örnsköldsvik väldigt viktig. Örnsköldsvik definieras som en regional kärna och det vore önskvärt om det fanns mål om restider mellan kommunhuvudorter och regionala kärnor. Ett sådant restidsmål skulle kunna vara 45 - 60 minuter. Målsättningen är också rimlig för samtliga kommunhuvudorter och regionala kärnor. Vad gäller insatser så bör lösningen på tillgänglighetsproblemet beskrivas. Det enda sätt man kan minska restiden till under en timme i fallet Sollefteå – Örnsköldsvik är att införa persontågstrafik på sträckan Umeå - Östersund via Sollefteå.

Transportsystemets klimatpåverkan

Då strategin belyser att det främsta transportmedlet för den enskilde individen i Västernorrlands län är personbilen anser KTM att strategin också bör belysa överflyttning från personbil till kollektivtrafik, som är minst lika avgörande för att minska transportsystemets klimatpåverkan som överflyttning av fossila drivmedel till förnybara och eldrift.

Referenser

Hansson, J., (2022), Regional public transport: The balancing act of service planning. Department of Technology and Society, Lunds universitet.

Avsändarens tjänsteställe/handläggare

Regional utveckling

Nina Loberg

Handläggare/er beteckning

Datum
2023-12-19

Dnr
23RUN712

Sida
1(2)

Remiss av regional tillgänglighetsstrategi för människor och gods i Västernorrland

I samverkan med aktörer i länet har Region Västernorrland tagit fram ett förslag till regional tillgänglighetsstrategi för människor och gods.

Tillgänglighetsstrategin pekar ut riktningen för regionens transportsystem, miljömässigt, socialt och ekonomiskt, för att uppnå uppsatta samhällsmål och bidra till att överbrygga samhällsutmaningar som Västernorrland står inför. Fokus för strategin ligger på geografisk tillgänglighet för människor och gods i Västernorrland och på sambanden med våra grannregioner och vår omvärld.

Region Västernorrland bjuder nu in kommuner, regioner, myndigheter, företagorganisationer med flera, att lämna synpunkter på remissen.

Remissvar ska ha inkommit till Region Västernorrland **senast 20 mars 2024**

Svaren lämnas per e-post till region.vasternorrland@rvn.se med kopia i word-format till nina.loberg@rvn.se

Ange diarienummer **23RUN712** på yttrandet.

Remissdokumentet kan laddas ner på Region Västernorrlands webbplats www.rvn.se/regionaltillganglighetsstrategi

På webbplatsen finns även tre underlag som tagits fram under processen: Nulägesbeskrivning, Målanalys, samt Trender, scenarier och brister. Underlagen ingår inte i det kommande beslutet om regional tillgänglighetsstrategi och ingår därför inte heller i remissen, men kan bidra till förståelsen av de målområden och prioriteringar som föreslås.

Har du frågor på remissen kan du vända dig till nina.loberg@rvn.se eller 0611-845 23.

Mikael Kristiansson

Enhetschef regional planering och infrastruktur

Postadress
871 85 Härnösand

Besöksadress
Storgatan 1
Härnösand

Telefon
0611-80 000

E-post
region.vasternorrland@rvn.se

Sändlista

Bräcke kommun
Företagarna Västernorrland
Gävle kommun
Handelskammaren Mittsverige
Hela Sverige ska leva, Västernorrland
Hudiksvalls kommun
Härnösands kommun
Höga Kusten destinationsutveckling
Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län
Kramfors kommun
Lantbrukarnas Riksförbund, Västernorrland
Länsstyrelsen Västernorrland
Nationella trafiksäkerhetsförbundet, NTF Västernorrland
Nordanstigs kommun
Nordmalings kommun
Norrtåg AB
Region Gävleborg
Region Jämtland Härjedalen
Region Västerbotten
Sollefteå kommun
Sundsvalls kommun
Sveriges Åkeriföretag, Region Norr
Timrå kommun
Trafikverket, Region mitt
Umeå kommun
Ånge kommun
Örnsköldsviks kommun
Östersunds kommun

Regional tillgänglighetsstrategi

Regional tillgänglighetsstrategi för människor och gods i Västernorrland

Innehåll

En regional strategi för ökad tillgänglighet för människor och gods	4
Varför en tillgänglighetsstrategi?	4
Vem riktar vi oss till?	4
Tidshorisont 2030 med utblick mot 2045	4
Strategins struktur	4
Framtagandeprocessen	5
Aktualisering	5
Transportsystemet är fossilfritt och energieffektivt	6
Infrastrukturen är robust och trafikslagen sammanhängande	7
Noder för resandeutbyte	7
Noder för gods	8
Transportsystemet är tillgängligt för alla och bidrar till förbättrad folkhälsa	10
Förbättrad tillgänglighet bidrar till regional konkurrenskraft	11
Ortsstruktur och restidsmål	11
Långväga resande	13
Västernorrlands förutsättningar – utgångspunkter för tillgänglighetsstrategin	14
Landskap och geologi	14
Befolkning, bosättning och hälsa	14
Personresor och arbetsmarknader	15
Näringsliv och godstransporter	16
Infrastruktur och bredband	16
Transportsystemets klimatpåverkan	17
Trafiksäkerhet	17
Fotnoter	18

En regional strategi för ökad tillgänglighet för människor och gods

Varför en tillgänglighetsstrategi?

Tillgänglighetsstrategin pekar ut riktningen för regionens transportsystem, miljömässigt, socialt och ekonomiskt, för att uppnå uppsatta samhällsmål och bidra till att överbygga samhällsutmaningar som Västernorrland står inför.

Fokus för strategin ligger på geografisk tillgänglighet för människor och gods i Västernorrland och de funktionella sambanden med våra grannregioner och med vår omvärld. Den digitala tillgängligheten är förutsättningsskapande, men ingår inte i tillgänglighetsstrategin, utan beskrivs i andra styrdokument

Strategin är ett ramverk som vägleder och förflyttar oss i de fastlagda målens riktning. I tillgänglighetsstrategin är nationella mål för transportpolitiken och den regionala utvecklingspolitiken nedbrutna på regional nivå för Västernorrland. Den regionala utvecklingsstrategin har följande prioriteringar med beröring till transportsystemet: ökad upplevd närhet till omvärlden, en utbyggd järnväg, hållbart resande och ett logistiksystem för minskad klimatpåverkan.

”Fokus för strategin ligger på geografisk tillgänglighet för människor och gods i Västernorrland och de funktionella sambanden med våra grannregioner och med vår omvärld.”

Vem riktar vi oss till?

Tillgänglighetsstrategin riktar sig till aktörer med inflytande över regionens transportsystem. Den är vägledande för regionala och nationella planer för infrastruktur och transporter och utgör en brygga till kommunal översiktsplanering och trafikstrategier. Region Västernorrland, länets kommuner, myndigheter och näringsliv som gemensamt tagit fram strategin har ett gemensamt ansvar för genomförandet.

Tidshorisont 2030 med utblick mot 2045

Den regionala tillgänglighetsstrategin tar sikte på 2045, men konkretiserar även insatser med sikte på förflyttningar fram till 2030.

Strategins struktur

Den regionala tillgänglighetsstrategin är indelad i fyra målområden, som samtliga omfattar alla tre hållbarhetsaspekter.

- Transportsystemet är fossilfritt och energieffektivt
- Infrastrukturen är robust och trafikslagen sammanhängande
- Transportsystemet är tillgängligt för alla och bidrar till förbättrad folkhälsa
- Förbättrad tillgänglighet bidrar till regional konkurrenskraft

För respektive målområde har inriktningar och insatser prioriterats.

Framtagandeprocessen

Strategin har tagits fram i samverkan med länets kommuner, kollektivtrafikmyndigheten, Trafikverket, Länsstyrelsen och Handelskammaren. Arbetet har utgått från en processbaserad arbetsmetodik med regionala workshops och arbetsmöten. Ytterligare aktörer, bland annat representanter från länets destinationer, har deltagit vid olika möten under processen och tillgänglighetsstrategin har varit en återkommande punkt på regionala transportgruppens agenda.

Regionala samverkansrådet har blivit informerade om tillgänglighetsstrategin vid två tillfällen och beslutat att ställa sig bakom framtagande av en regional tillgänglighetsstrategi.

Aktualisering

Tillgänglighetsstrategin bör ses över och aktualiseras vart fjärde år, lämpligen i åtgärdsplaneringens mellanperioder.

Samtidigt sker förändringar i vår omvärld och det kan finnas andra skäl att aktualisera strategin. Exempelvis har förutsättningar för transporter påverkats av covidpandemin och Rysslands anfallskrig mot Ukraina. Synen på beredskap har ändrats i grunden och kommer att påverka hur vi planerar och använder transportsystemet framöver. Det är dessutom svårt att överblicka den tekniska utvecklingens påverkan på framtidens transportsystem och nya utvecklingsprång.

”Synen på beredskap har ändrats i grunden och kommer att påverka hur vi planerar och använder transportsystemet framöver.”

Transportsystemet är fossilfritt och energieffektivt

Långsiktigt är ambitionen att i så stor utsträckning som möjligt flytta över gods till sjöfart och järnväg. Det är en stor utmaning att få till intermodala transporter¹. För att lyckas krävs insatser från flera aktörer avseende styrmedel, avgiftsstrukturer, infrastruktur, digitalisering och annat. Det är en förändring som kommer att ta lång tid. Det finns också betydande brister i järnvägens kapacitet, vilket begränsar dess konkurrenskraft.

Därför kommer godstransporter på väg under överskådlig tid att svara för den största delen av transportarbetet. Omställningen av vägtransportsektorn måste därför prioriteras för att nå klimatmålen, med byte till fossilfria drivmedel och elektrifiering som nyckelåtgärder i omställningsarbetet. Målsättningen är att publika ladd- och tankstationer ska erbjudas även i regionens landsbygdsområden på serviceorter och besöksmål samt på länets resecentrum. Motsvarande ambitioner, att arbeta för fossilfritt flyg, behöver finnas för att upprätta tillgängligheten till och från Västernorrland.

Vägtransporterna blir energieffektivare och transportarbetet minskas genom tyngre och längre fordon på vägnätet, samt nya logistikupplägg. Stora delar av det strategiska vägnätet för tung trafik upplåts idag till BK4². Målsättningen är att hela det statliga vägnätet tillsammans med kommunala och övriga vägar som ansluter till viktiga godsnoder, upplåts för BK4. Från 2023 upplåts E4 för långa lastbilar³, långsiktigt är målsättningen att långa lastbilar även tillåts på E14, vilket enligt gällande regelverk medför krav på mittseparering.

”Omställningen av vägtransportsektorn måste därför prioriteras för att nå klimatmålen.”

Inriktningarna för målområdet

- Ökad konkurrenskraft för transporter på järnväg och sjöfart
- Tyngre och längre fordon på väg
- Transporter utförs med fossilfria drivmedel

Prioriterade insatser

- Aktörssamverkan⁴ mellan myndigheter och näringslivet skapar förutsättningar för successiv överflyttning av gods från väg till sjöfart och järnväg.
- Påverkansinsatser för en utbyggd järnväg med ökad kapacitet och leveranssäkerhet.
- Påverkansinsatser för tyngre och längre fordon på vägnätet.
- Påverkansinsatser för effektivare incitament som synkar och ökar utbyggnaden av publika ladd- och tankstationer på landsbygden.
- Offentliga aktörers tillgängliggörande av öppna data skapar förutsättningar för digitaliseringens möjligheter för nya logistikupplägg och ökad energieffektivitet.

Infrastrukturen är robust och trafikslagen sammanhängande

Ett förändrat klimat och ett stort och ökande transportbehov, gör robustheten i regionens transportsystem ännu viktigare. Målsättningen är att kända klimatrelaterade risker så långt som möjligt ska elimineras genom förebyggande åtgärder. Genom förberedande åtgärder minskar konsekvenserna vid framtida händelser. Utmaningar finns i hanteringen av klimatrelaterade risker i planeringsprocesser och otillräcklig finansiering för att få medel för åtgärder som säkerställer bärighet på vägnätet och reducerar identifierade risker. Brister finns också i aktörers förståelse av hur skogliga åtgärder påverkar markstabiliteten i närheten av infrastruktur.

Sverige har en helt ny säkerhetspolitisk verklighet att förhålla sig till, vilket medför förändrade och högre krav på infrastrukturens robusthet och kapacitet. Infrastrukturen behöver klara påfrestningar under längre kriser och i en eventuell konfliktsituation. Material och utrustning ska kunna förflyttas inom landet och över landets gränser. Utmaningar finns också i infrastrukturens kapacitet och bärighet samt förhållningssätt avseende utländska intressen i hamnar och terminaler.

För transportsystemets robusthet är ambitionen att trafikslagen ska utvecklas med samband med varandra. Tillfälligt bortfall i ett trafikslag exempelvis av järnväg, kan kompenseras av transporter i flyg eller väg. Flygets långväga tillgänglighet och korta restider är dock svårare att ersätta med andra trafikslag. Tillgången till flygplatser möjliggör dessutom för samhällsviktig luftfart och bidrar därigenom till samhällets säkerhet och robusthet.

Utvecklingen av eldrivna, autonoma flygfarkoster går snabbt och bedöms öka samhällets funktionalitet och förmåga. Arbetet med att skapa en säker och effektiv tillgång till luftrummet för drönare, så kallade U-Space⁵, innebär nya krav på den strategiska utvecklingen av användningen av luftrummet. En utmaning är att regelverk saknas. Målsättningen är att tydliggöra de framtida behoven av drönartrafik i Västernorrland och öka kunskapen om hur planeringen för drönare ska genomföras i praktiken.

Noder för resandeutbyte

Ur ett regionalt perspektiv är resecentrum⁶ de viktigaste noderna för resandeutbyte mellan nationell, regional och lokal kollektivtrafik med tåg och buss. Resecentrum som är lokaliserade i kommunernas centralorter prioriteras högst: Härnösands central, Kramfors station, Sundsvall resecentrum, Ånge station och Örnsköldsviks resecentrum. Sollefteå station prioriteras som ett resecentrum, utifrån dess funktion som nod för resandeutbyte mellan interregional, regional och lokal kollektivtrafik med buss.

Målsättningen är att regionens resecentrum ska vara enhetliga, lättorienterade, trygga och tillgängliga för alla resenärer och att byten görs snabbt och smidigt. Ambitionen är att ett utökad serviceutbud och fossilfri laddinfrastruktur erbjuds resenärerna.

Därefter prioriteras noder för persontågstrafik, noder för resande-

”Målsättningen är att regionens resecentrum ska vara enhetliga, lättorienterade, trygga och tillgängliga för alla resenärer.”

utbyte mellan regional och lokal kollektivtrafik med buss, samt regionens sjukhus som är stora målpunkter för kollektivtrafiken.

Målsättningen är att dessa noder ska vara trygga, tillgängliga för alla resenärer och att byten är smidiga. Ambitionen är att resenärerna erbjuds fossilfri laddinfrastruktur. Utmaningar är att det på vissa orter är långt att byta mellan tåg och buss, samt att tåg- och busstrafiken inte är samordnade.

Noder för gods

Hamnar och terminaler är effektiva infrastrukturresurser, viktiga för industriernas transportförsörjning och av värde för det geografiska område de försörjer. Godstransporterna i och genom Västernorrland utgör mycket stora volymer. Den tunga industrin är avgörande för utvecklingen av hamnar och kombiterminaler, men ger också förutsättningar för utveckling av kombitrafik av annan typ av gods. Regionen är välförsedd med hamnar och terminaler som är öppna för allmän trafik eller som är kopplade till enskilda industrier. Den ökade handeln med nordöstra EU innebär troligen att godsflöden över Östersjöhamnarna kommer att få en allt större betydelse.

Godsnoder med nationell och särskild regional betydelse är Sundsvalls hamn och logistikpark, Ånge gods- och rangerbangård, samt i Örnsköldsvik med hamnar och kombiterminal. Godsnoder med lokal och regional betydelse är övriga hamnar och terminaler i länet vars tjänster erbjuds på den öppna marknaden.

Investeringar pågår redan i Sundsvall och Örnsköldsvik för att effektivisera noder för väg, järnväg och sjöfart, men utmaningar finns även framöver avseende modernisering och utveckling av hamnar och terminaler öppna för allmän trafik.

Inriktningarna för målområdet

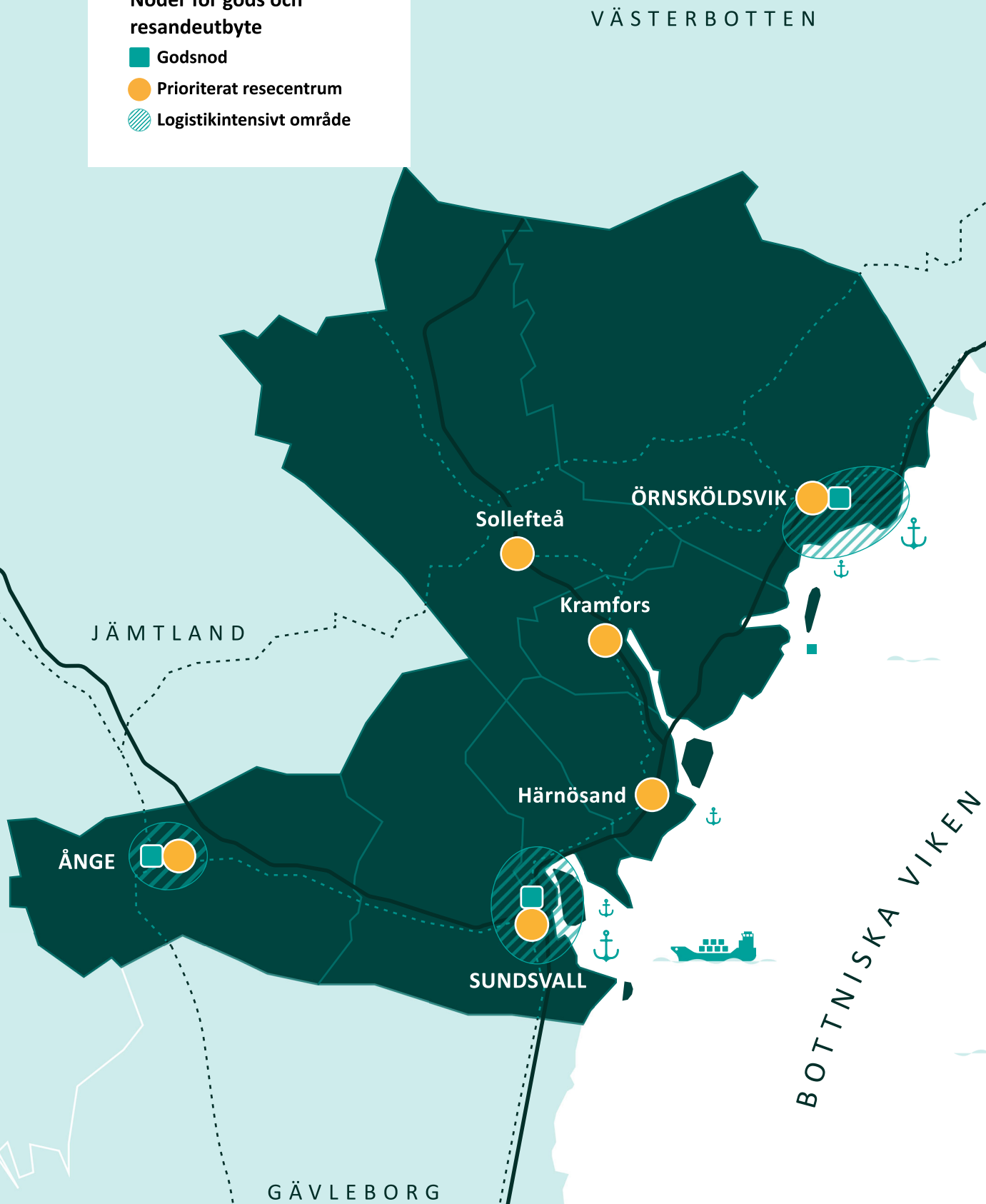
- Säkerställd bärighet på vägnätet
- Eliminerade risker för klimatrelaterade störningar
- Utvecklade noder i transportsystemet

Prioriterade insatser

- Aktörssamverkan mellan offentliga sektorn och näringslivsaktörer skapar förutsättningar för ökad kunskap och åtgärder som förebygger och förhindrar klimatrelaterade störningar.
- Påverkansinsatser för ett robust vägnät.
- Påverkansinsatser för en utbyggd järnväg med ökad kapacitet.
- Nya förhållningssätt finns gällande utländska intressen i terminaler och hamnar utifrån försvars- och beredskapsperspektiv.
- Framtagande av underlag i samhällsplaneringen skapar förutsättningar för drönartrafik.
- Aktörssamverkan skapar förutsättningar för utveckling av regionens resecentrum och prioriterade noder för resandeutbyten.

**Noder för gods och
resandeutbyte**

- Godsnod
- Prioriterat resecentrum
- Logistikintensivt område

Transportsystemet är tillgängligt för alla och bidrar till förbättrad folkhälsa

Mobilitet handlar om möjlighet att kunna genomföra sina dagliga aktiviteter, kunna leva det liv man vill, nå fler platser och resa till arbete och skola. Genom förbättrad aktiv mobilitet, alltså att gå, cykla och åka kollektivtrafik, ökar tillgänglighet för olika grupper till utbildning, samhällsservice och arbetsmarknad.

Persontågstrafiken är helt anpassad för personer med funktionsnedsättningar. Däremot finns brister på resecentrum och stationer, vilket beskrivs i målområdet ovan om noder för resandeutbyte. Den stora utmaningen finns inom länets kollektivtrafik, där tillgänglighetsanpassningen är låg jämfört med andra regioner⁷. Därutöver saknas information på webben om resans tillgänglighetsnivå. Hälften av bussfordonen är tillgänglighetsanpassade, men invändiga hållplatsutrop saknas. Endast 40 procent av hållplatserna med fler än 20 påstigande per dygn är tillgänglighetsanpassade. Målsättningen är att länets kollektivtrafik är tillgänglig och användbar för personer med funktionsnedsättning.

Fysisk aktivitet kan förebygga och behandla en rad sjukdomar⁸. Den bebyggda miljöns utformning skapar förutsättningar för hur människor förflyttar sig i vardagen, att gå eller cykla till en hållplats, skola, arbete eller fritidsaktivitet.

Infrastruktur för gång, cykel och kollektivtrafik är eftersatt. Gång- och cykelvägnät finns i tätorterna, men brister i standard och i anslutningar till målpunkter. Ytterligare en utmaning är vägstråk med tung trafik som går genom samhällen med randbebyggelse, vilket är vanligt i länet. Behov finns av nya lösningar som förbättrar framkomligheten för gående och cyklister på landsbygd.

Utmaningar finns även i trafiksäkerheten för cyklister. En inriktning för aktiv mobilitet genomförs därför tillsammans med insatser för ökad trafiksäkerhet för gående och cyklister.

”Den bebyggda miljöns utformning skapar förutsättningar för hur människor förflyttar sig i vardagen, att gå eller cykla till en hållplats, skola, arbete eller fritidsaktivitet.”

Inriktningar för målområdet

- Tillgänglighet för alla i kollektivtrafiken
- Samhällsplaneringen främjar aktiv mobilitet

Prioriterade insatser

- Implementering av arbetssätt enligt hållplatshandbok skapar förutsättningar för tillgänglighet på hållplatser och bytespunkter för alla grupper.
- Aktiv mobilitet och närhet i bebyggelsestrukturen som utgångspunkter i fysiska planeringsprocesser skapar förutsättningar för fysisk aktivitet i vardagen.

Förbättrad tillgänglighet bidrar till regional konkurrenskraft

Ambitionen är ett mer funktionellt Västernorrland där arbetsmarknadsregionerna i så stor utsträckning som möjligt integreras. Det uppnås genom kortare restider mellan kommunhuvudorter, regionala kärnor och regional tillväxtmotor⁹.

Kommuner och orter med låg branschbredd gynnas av att ingå i en arbetsmarknad med hög branschbredd eftersom arbetsmarknaden ökar och därmed matchningsmöjligheterna. Ekonomiska fördelar från tillgängliga miljöerna sprider sig tillbaka till hemkommunen som också blir mindre känslig för konjunktursvängningar när dess arbetstagare agerar i en större geografi.

Långsiktigt är potentialen tre funktionella arbetsmarknadsregioner som delvis överlappar varandra:

- Sundsvall som regional tillväxtmotor med Hudiksvall som regional kärna och kommunerna Härnösand, Timrå, Ånge och Nordanstig.
- Ådalen, med blandade pendlingsströmmar mellan kommunerna Sollefteå, Kramfors, Härnösand och Örnsköldsvik.
- Umeå som regional tillväxtmotor med Örnsköldsvik som regional kärna och Nordmaling med flera kommuner i Västerbotten.

Målsättningen är att samtliga kommunhuvudorter och de regionala kärnorna knyts mot sin närmaste regionala tillväxtmotor, vilket kräver en utbyggd järnväg. Genom funktionell tågtrafik och en utbyggd kustjärnväg för 250 km/timme och förbättrad Mittbana, minskar restiderna så att daglig arbetspendling medges enligt uppsatta restidsmål.

Utmaningar finns i infrastruktur, trafikupplägg och harmoniserade biljettpriser för resor över regiongräns. Utmaningar finns för Sollefteå och de norra delarna av länet, att nå en regional tillväxtmotor. Restiderna Sollefteå centralort - Sundsvall blir väsentligt kortare med en utbyggd Ostkustbana, Gävle–Västeråsby, men når inte uppsatta restidsmål.

Ortsstruktur och restidsmål

Även om pendlingsbeteendet skiljer sig mellan olika grupper och varierar under olika perioder i livet, så är en timmes restid i vardera riktningen gränsen för hur mycket de flesta kan tänka sig att pendla. Det behövs dock inte daglig pendling för att en arbetsmarknad ska anses som funktionell. Med distansarbete ökar möjligheter för fler att bo och arbeta på olika orter och pendla mer sällan. Restiden har även betydelse för överdagenresor till och från våra grannregioner och Stockholm, samt för långväga resor.

”Målsättningen är att kommunhuvudorter och de regionala kärnorna knyts mot sin närmaste regionala tillväxtmotor, vilket kräver en utbyggd järnväg.”

Följande restidsmål har stor betydelse för den regionala konkurrenskraften:

- Restiden dörr till dörr för daglig arbetspendling från varje kommunhuvudort och regional kärna till minst en regional tillväxtmotor: ≤ 1 timme
- Restider dörr till dörr mellan regionala tillväxtmotorer: ≤ 2 timmar
- Tjänsteresor över dagen är möjligt till Stockholm

I avvaktan på en utbyggd järnväg är ambitionen stärkt konkurrenskraft för kollektivtrafiken med buss med fokus på pendling. För att kollektivtrafiken ska vara konkurrenskraftig gentemot bil bör restidskvoten vara ≤ 1,3. Målsättningen är att därför att korta restider med buss i pendlingsstråk. Förutom arbetspendling finns potential att öka fritidsresandet med kollektivtrafik.

Definitioner av olika ortstyper

Ortstyper	Definition	Orter
Regional tillväxtmotor	Ort med stor betydelse för regionen med kvalificerade offentliga och privat service och tjänster, diversifierad arbetsmarknad. Har en storlek och täthet som driver tillväxt. Ort med minst 50 000 invånare.	Sundsvall-Timrå, Umeå, Gävle, Östersund
Regional kärna	Ort som har betydelse för ett stort geografiskt område, delar av regionen, med service och tjänster av regional betydelse. Ort med minst 15 000 invånare	Örnsköldsvik, Hudiksvall
Kommunhuvudort / centralort	Ort med betydelse för omkringliggande område avseende offentliga och privata tjänster, offentlig förvaltning och politisk makt.	Härnösand, Kramfors, Sollefteå, Ånge

Långväga resande

E4 och E14 har stor betydelse regionalt och nationellt och ingår i det europeiska prioriterade nätverket för transportinfrastruktur. E4 och E14 förbinder regionens kommunhuvudorter och betjänar många olika transportbehov. Påtagliga brister finns i standard, trafiksäkerhet och omgivningspåverkan och målsättningen är att dessa brister successivt ska åtgärdas.

Västernorrland har utmaningar i långa avstånd till Stockholm, Arlanda och till internationella marknader. Målsättningen är goda flygförbindelser för företagen ska kunna nå huvudkontor, driva ett effektivt försäljningsarbete och upprätthålla kund- och leverantörsrelationer. Det gäller såväl egna resor till kunder som kunders och besökares resor till vår region.

Inriktningarna för målområdet

- Integrerade arbetsmarknadsregioner och stärkta förbindelser mellan stad och land
- Ökad konkurrenskraft för kollektivtrafiken
- Stärkta förbindelser med omvärlden

Prioriterade insatser

- Påverkansinsatser för en utbyggd järnväg med minskade restider och harmoniserade biljettpriser för funktionella arbetsmarknadsregioner.
- Regional samverkan skapar förutsättningar att motivera fler människor att resa hållbart.
- Kollektivtrafikens trafikutbud med buss i pendlingsstråk utvecklas och möjliggör ett sömlöst resande.
- Digitaliseringens möjligheter tillvaratas och skapar förutsättningar att effektivisera resor och behovsanpassa kollektivtrafiken.
- Påverkansinsatser för ökad statliga finansiering av länets flyginfrastruktur.

Västernorrlands förutsättningar – utgångspunkter för tillgänglighetsstrategin

Landskap och geologi

Genom sitt geografiska läge i Norden har Västernorrland sedan länge fungerat som kommunikationsled och mötesplats och länet har tidvis genomgått omfattande demografiska förändringar. Den tätbebyggda kusten med de större städerna, den bitvis mycket branta kusten – den bergigaste kusten i Sverige – skärgården, odlingslandskapen, de markerade älvdalarna samt de omfattande skogslandskapen präglar regionen. Infrastrukturen, städerna och industrierna är lokaliserade på samma platser som de historiska färdvägarna och centrumbildningar.

De geologiska förhållandena i Västernorrland är geotekniskt en stor utmaning. Riskerna för ras, skred och översvämningar av vattendrag är påtagliga och ökar med ett förändrat klimat med mer nederbörd och ökade temperaturer. Mellersta Norrlandskusten inklusive älvdalarna är ett av tio identifierade nationella riskområden¹⁰, som bedöms ha särskilda komplexa klimatrelaterade utmaningar. Klimatförändringarna medför dessutom att tillväxten i skogarna ökar, vilket för ett skogslän som Västernorrland leder till ökat skogsuttag och därmed ett ökat behov av tunga transporter.

Befolkning, bosättning och hälsa

Befolkningen i Västernorrlands län uppgick år 2020 till 244 500 invånare fördelat på sju kommuner. Inom Västernorrland är det en hög befolkningstäthet i Sundsvallsområdet, i övriga kommunhuvudorter, samt längs älvdalarna men i lägre grad.

Stora delar av länet är gleset befolkat med områden där endast ett fåtal människor är bosatta. Befolkningstätheten är cirka 11 invånare per kvadratkilometer, vilket kan jämföras med ett riksgenomsnitt på 23 invånare per kvadratkilometer. I Sundsvall, Timrå och Härnösands kommuner är befolkningstätheten likvärdig riksgenomsnittet. I Ånge och Sollefteå kommuner är det cirka 3 invånare per kvadratkilometer.

Befolkningsmässigt är grannregionerna Västerbotten och Gävleborg något större och Jämtland är betydligt mindre. Den största kommunen bland grannregionerna är Umeå i Västerbotten med 130 000 invånare. Avstånden till andra större kommuner i grannregionerna är längre, såsom Gävle med cirka 100 000 invånare. I väst ligger Trondheim med en befolkning på drygt 200 000 invånare.

Det allmänna hälsoläget i Västernorrland ligger sämre än rikssnittet och hälsoskillnaderna hos befolkningen har ökat över tid. Samtidigt som andelen av befolkningen som är tillräckligt fysiskt aktiva ökat, ökar också stillasittandet. Det resulterar i betydande ojämlikhet i hälsa, där en av de identifierade hälsoutmaningarna är den fysiska inaktiviteten hos både barn och vuxna. Genom att planera in förändringar i den fysiska miljön kan människors vardagsrutiner förändras och ökad fysisk aktivitet stimuleras.

”De geologiska förhållandena i Västernorrland är geotekniskt en stor utmaning.”

Personresor och arbetsmarknader

Den totala sysselsättningen per tätort följer i stort den totala befolkningsstorleken per tätort. De större tätorterna är huvudsakligen inpendlingsorter, vilket gör att den totala dagbefolkningen relativt sett blir större. Av de drygt 100 000 sysselsatta finns hälften i Sundsvall-Timrå medan ytterligare 25 procent av länets sysselsättning finns i Örnsköldsvik.

I Västernorrland finns fyra funktionella arbetsmarknadsregioner, FA-regioner: Örnsköldsvik, Sollefteå, Kramfors och Sundsvall. Sundsvalls FA-region omfattar fyra kommuner. Resandet både i vardagligt resande såsom arbetspendling och i flöde är störst runt Sundsvallsområdet med Ånge, Timrå och Härnösand, vilka tillhör en gemensam FA-region, samt runt Örnsköldsviksområdet. I övrigt är det ett relativt litet utbyte mellan orter och mellan kommuner i länet. Långa avstånd och restider mellan kommunerna i länet innebär, med något undantag, svaga pendlingsströmmar över kommungräns.

Bilen är det huvudsakliga färdmedlet i Västernorrland, kollektivtrafikresorna har låg marknadsandel av det totala resandet. Utanför våra städer är Ortsstrukturen gles och spridd, vilket gör det svårt att få till en attraktiv kollektivtrafik utanför de största kommunhuvudorterna. Ungefär hälften av resorna sker med stadstrafiken i Sundsvall och en hög andel av övrig tätortstrafik i städerna. Majoriteten av kollektivtrafikresorna i länet är skolskjuts eller skolresor. Arbetspendling är dock den enskilt största reseanledningen. Majoriteten av kollektivtrafikresorna utförs med buss, 95 procent 2019 och övriga 5 procent med tåg¹¹. Resorna med tåg har dock en större effekt på utvecklingen i länet och tågresandet förväntas växa i takt med att persontågtrafiken utvecklas med utökad turutbud och kortare restider.

”Bilen är det huvudsakliga färdmedlet i Västernorrland, kollektivtrafikresorna har låg marknadsandel av det totala resandet.”

Näringsliv och godstransporter

Länets näringsliv domineras av basnäringar inom skog och vattenkraft, men också av industri inom verkstad, metall och kemi. Skogen har haft en stor betydelse för länets utveckling och innebär att Västernorrland är en av världens ledande regioner vad gäller trä- och massaproduktion. Tjänstesektorn och länets besöksnäring har utvecklats starkt över tid.

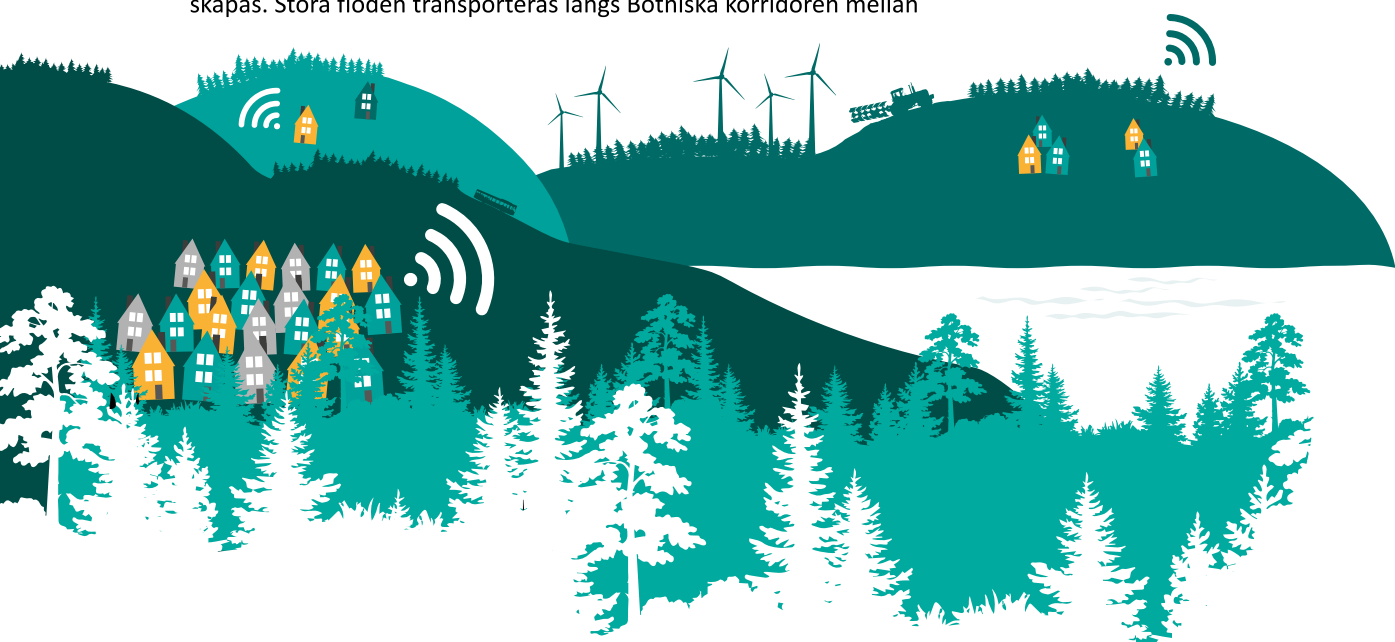
Västernorrland har omfattande utrikestransporter och vår godstransportstruktur domineras av skogsindustrins transporter som uppgår till knappt 80 procent av den totala hanterade volymen. Regionens infrastruktur behöver kunna hantera stora volymer tungt gods. Runt 23 miljoner ton gods omsätts i Västernorrland årligen. Därutöver tillkommer ytterligare volymer som passerar genom länet. Ytterligare ett utmärkande drag för Västernorrland är den omfattande utrikestransporten som utgör 44 procent av allt gods som transporteras från regionen.

En grov karaktärisering av regionens godstransporter är att mycket stora mängder rundvirke transporteras till kustens industrier, vars produkter exporteras med sjöfart och järnväg. Skogsprodukter, transporterat som bulk, utgör de största volymerna av gods i Västernorrlands hamnar med 55 procent av godsvolymerna mätt i ton. I framför allt Örnsköldsvik och Sundsvall hanteras även större volymer gods i container och trailers. Produktionen sker huvudsakligen i inlandet och leder till stora flöden till terminaler längs de större väg- och järnvägsstråken samt vidare till industrierna längs kusten.

Handeln har successivt förskjutits österut mot Kina och Asien och också mot nordöstra EU. Handeln med Storbritannien har fått en mindre relativ betydelse även om volymerna fortsatt är stora. Den ökade handeln med nordöstra EU innebär troligen att godsflöden över Östersjöhamnarna kommer att få en större betydelse¹².

Infrastruktur och bredband

Botniska korridoren är en viktig gränsöverskridande korridor i det europeiska stomnätet för transporter och ingår sedan 2021 i EU:s stomnätsskorridor Skandinavien-Medelhavet. Tillsammans med Mittstråket och övriga tvärstråk, binder Botniska korridoren samman Europa med det råvarurika norra Sverige, Norge och Finland där stora exportvärden skapas. Stora flöden transporteras längs Botniska korridoren mellan

råvaruproduktionen i Norrland och förädlingsindustri och marknad i mellersta och södra Sverige och övriga Europa. De största utmaningarna är brist på tillförlitlighet på grund av brist på kapacitet och mycket långa sträckor med enkelspår utan möjlighet till omledning.

E4 är det mest betydande stråket för godstransporter på väg i Väster-norrland och norra Sverige. I sitt kustläge kopplar den mot industrier och hamnar. Flödet består till stor del av långväga transporter. Det nord-sydliga E4-stråket är dominerande för godstransporter, men ser man till skogsindustrins vägtransporter så har de snarare ett väst-östligt mönster. Skogsråvarutransporterna startar på lågtrafikerade vägar i inlandet och ökar i omfattning närmare kusten, där industrierna är lokaliserade. Betydelsefulla vägar med större antal tunga fordon är E14, väg 90, 86 och 331.

Eftersom nära 80 procent av den transporterade godsvolymen, exklusive inomkommunala transporter, härrör från skogsbaserad industri så är lokaliseringen av denna avgörande för flödesstrukturen. I Sundsvall/Timrå och Örnsköldsvik/Husum har industrierna tillgång till både järnväg och sjöfart. I Sundsvall och Örnsköldsvik finns kombiterminaler som servar aktuella industrier men som också möjliggör kombi- och containertransporter för annan typ av gods, främst tillverkade varor och torr bulk.

I Sundsvall färdigställs utbyggnad av Sundsvall logistikpark som samlar hamn och kombiterminal i ett område, som dessutom angränsar till både Ortvikens och Tunadals sågverk. I Örnsköldsvik pågår utbyggnad av kombiterminalen. Det kan komma att bidra till nya transport- och logistikupp-lägg och att större andel av transporter sker via sjöfart och järnväg.

På Ånge bangård utförs rangering av vagnar som ska till eller från hela Norrland. Denna funktion medför att större delen av godstågtransporterna i Norrland styrs till Norra Stambanan och Stambanan genom övre Norrland.

I tätbebyggda områden har totalt 84 procent¹³ av hushållen tillgång till bredband 100 Mbit/s. I glesbygdsområden är utbyggnaden sämre, 64 procent av hushållen i glesbygden i länet har tillgång till bredband 100 Mbit/s. Orsaken är att långa avstånd och besvärlig topografi mellan hushållen gör det kostsamt att ansluta kvarvarande hushåll och områden.

Transportsystemets klimatpåverkan

Vi är långt ifrån att nå målen om att begränsad transportsektorns klimatpåverkan och klara anpassningen till ett förändrat klimat. Det är stor utmaning att minska klimatpåverkan från trafiksektorn som står för 31 procent av utsläppen. Den helt dominerande utsläppskällan inom transportsystemet i Västernorrland är utsläpp från personbilar, utsläppen från lastbilar är cirka hälften mot dessa. Det krävs både en minskning av transportarbetet samt överflyttning till förnybara drivmedel och eldrift för att uppnå målet om begränsad klimatpåverkan.

Trafiksäkerhet

Bristande trafiksäkerhet är den främsta bristen för fordonstrafik på det regionala vägnätet i länet. Länet ligger högre i antalet omkomna per 100 000 invånare jämfört med riket: 6 omkomna per 100 000 invånare, jämfört med 2 omkomna per 100 000 invånare för riket. Olyckor med omkomna som involverar tung lastbil är märkbar högre än för riket och står för var fjärde dödsolycka i länet. Dock är den tunga trafiken sällan den vållande parten. Allvarligt skadade på cykel står för hälften av det totala antalet allvarligt skadade i trafiken.

”Det är stor utmaning att minska klimat-påverkan från trafik-sektorn som står för 31 procent av utsläppen.”

Fotnoter

- 1 Överflyttning av gods till järnväg och sjöfart i Region Mitt; TRV 2020/100617
- 2 Bärighetsklass 4: max 74 tons bruttovikt
- 3 Trafikverket (2023) Långa lastbilar på det svenska vägnätet. Fordonståg upp till 34,5 meter. <https://bransch.trafikverket.se/for-dig-i-branschen/vag/langa-lastbilar-pa-det-svenska-vagnatet>
- 4 Aktörssamverkan är processer där flera intressenter bidrar med olika perspektiv och tillsammans hanterar utmaningar som ingen ensamt har ansvaret för.
- 5 Transportstyrelsen (2023). Implementering av U-space.
- 6 Resecentrum, järnvägsstation och området omkring där tåg, buss och bil samordnas
- 7 DinTur; Remissversion av Regionalt kollektivtrafikprogram 2023–2030
- 8 Region Västernorrland; Fysisk aktivitet; <https://www.rvn.se/sv/Vard-o-halsa/folkhalsa/fysisk-aktivitet/> [2023-11-14]
- 9 Regional tillväxtmotor: tätort med minst 50 000 invånare, som erbjuder kvalificerade offentlig och privat service och tjänster. Tillväxtmotorer har storlek och täthet som driver tillväxt.
- 10 SGI och MSB 2021, Riskområden för ras, skred, erosion och översvämning, Redovisning av regeringsuppdrag enligt regeringsbeslut M2019/0124/KI, Statens geotekniska institut, SGI, Linköping och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, Karlstad
- 11 Dintur. Remissversion regionalt trafikförsörjningsprogram
- 12 Kreera, Steer Link Partners, Trogon Consulting. Dagens handelsmönster och godstransporter. 2020-12-19
- 13 Post- och Telestyrelsen. PTS e-tjänster, Statistik. <https://statistik.pts.se/telekom-och-bredband/mobiltackning-och-bredband/statistik/> [2023-11-20]

Kommunstyrelseförvaltningen

Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Remiss av betänkande Narkotikautredningen - Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att anta remissvaret om betänkande Narkotikautredningen – Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus, som sitt eget.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet ”Vi kan bättre! Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus”. Det är välkommet att se över hur kommuner, regioner och samhällsviktiga aktörer med en fortsatt restriktiv narkotikapolitik kan bidra i det förebyggande arbetet mot narkotika och samtidigt säkra upp en god missbruks- och beroendevård som bygger på samordnade insatser.

Insatserna föreslås innehålla skademinimering samt insatser för att ingen ska dö till följd av läkemedels- och narkotikaförgiftning vilka är viktiga delar inom såväl folkhälsoområdet som arbetet för stärkt suicidprevention. Syftet med betänkandet narkotikautredningen har varit att säkerställa att narkotikapolitiken är förenlig med kraven på evidensbaserad vård, beprövad erfarenhet och skademinimering samt att den anpassas till nutidens och framtidens utmaningar.

Härnösands kommuns remissvar besvaras utifrån ett kommunalt perspektiv och har i sitt svar delats upp i allmänna reflektioner med utgångspunkt i olika perspektiv samt mer specifika ställningstaganden kopplade till några konkreta förslag i betänkandet.

Socialt perspektiv

Beslutet om att anta remissvaret påverkar inte perspektivet

Ekologiskt perspektiv

Beslutet om att anta remissvaret påverkar inte perspektivet

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet om att anta remissvaret påverkar inte perspektivet.

Beslutsunderlag

Remiss av betänkandet Narkotikautredningen – Vi kan bättre!
Kunskapsbaserad narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus.

Petra Werner
Chef kanslienhete

Jennifer Åhlund
Folkhälsosamordnare

Bilagor

Remissvar - Narkotikautredningen – Vi kan bättre! Kunskapsbaserad
narkotikapolitik med liv och hälsa i fokus

Remissvar – Narkotikautredning, vi kan bättre!

Sammanfattning

Härnösands kommun ser det som välkommet att se över hur kommuner, regioner och samhällsviktiga aktörer med en fortsatt restriktiv narkotikapolitik kan bidra i det förebyggande arbetet mot narkotika och samtidigt säkra upp en god missbruks- och beroendevård som bygger på samordnade insatser

Härnösands kommun delar i det mesta betänkandets slutsatser men anser att det finns delar som är viktiga att problematisera ytterligare kring. Remissvaret besvaras utifrån ett kommunalt perspektiv och kommer vidare att delas upp i allmänna reflektioner och mer specifika ställningstaganden.

Allmänna reflektioner

Tidsperspektiv

Härnösands kommun välkomnar en utredning inom narkotikaområdet med fokus på liv och hälsa. Generellt ses utmaningar inom narkotikaområdet kopplat till tid. Ett evidensbaserat förhållningssätt eftersträvas men skapar också utmaningar i praktiken då narkotikaområdet är föränderligt över tid både vad gäller användning, nyttillkomna substanser och vårdbehov. Konsekvenserna för både användare och närstående påverkas av långsamma beslutsprocesser.

Tillgänglighetsperspektivet - Mer jämlik och tillgänglig vård

Det är välkommet att samordna och eftersträva likvärdighet för missbruk- och beroendevård inom regionerna oberoende av var i Sverige individen befinner sig. Härnösands kommun anser därför att det är av stor vikt att det finns förståelse för regioners och kommuners olika förutsättningar i relation till storstadsperspektiv kontra landsbygdsperspektiv. Härnösands kommun anser därför att utredningens förslag behöver vara mer ingående *hur* man ska kunna tillgodose en tillgänglig jämlik vård utifrån skillnader i geografiska förutsättningar, långa avstånd samt möjligheten till förflyttning, kollektivtrafik etc. Regionerna och kommunerna måste få ökade resurser för att skapa en jämlik vård över hela landet.

Vidare saknar Härnösands kommun en mer ingående analys av vilka konsekvenser och innebörd förslaget får utifrån kommunernas yttersta ansvar.

Barnrättsperspektiv

Härnösands kommun uppfattar att förslagen i utredningen kan medföra positiva konsekvenser för barn då flera av förslagen syftar till att förbättra tillgången och kvaliteten av vård och stöd, antingen för eget- eller närståendes skadliga bruk eller beroende. Det syns i flera av förslagen att barn och unga prioriteras där förslagen till förebyggande arbete kan bidra till att färre barn och unga brukar eller exponeras för narkotika vilket är förenligt med artikel 33 i barnkonventionen.

När det gäller barn som anhöriga behöver barnperspektivet lyftas fram och förtydligas ytterligare. Forskning och erfarenhet visar att arbetet med hela familjesystemet är framgångsrikt. Om regionerna förväntas att ta ett helhetsgrepp om behandlingen för narkotikamissbruk finns risk att hemmavarande barns situation får minskad uppmärksamhet.

Jämställdhetsperspektiv

Härnösands kommun uppfattar att förslagen i utredningen kan ge positiva effekter för den aktuella målgruppen, oavsett om de är kvinnor eller män. Däremot framgår i utredningen att det kan finnas en jämställdhetsproblematik kopplat till olikheter mellan könen när det gäller bemötande, stigmatisering, gemensam behandling eller boende vilken alltid behöver vara en levande del av överväganden.

Särskilda ställningstaganden

Härnösands kommun ställer sig tveksam till förändringen av målet för narkotikapolitiken.

Utredningens bedömning är att det inte finns något motsatsförhållande mellan å ena sidan en restriktiv och folkhälsobaserad narkotikapolitik och å andra sidan en politik för att minska skadorna till följd av narkotikaanvändning.

Härnösands kommun anser att nuvarande målsättning ”ett samhälle fritt från narkotika” med fördel kan kvarstå för att värna om den restriktiva narkotikapolitiken som förs, men ställer sig positiv till en strävan att bryta stigma, sänka trösklarna och öka kunskapen om skadligt bruk och beroende där brukaren i behov av stöd och/eller insatser erhåller kunskapsbaserad vård som är utformad utifrån samverkan och individuella behov.

14.2 Härnösands kommun ställer sig positiv till betänkandets bedömning att kommunerna i ökad grad bör samordna det förebyggande arbetet mellan olika sektorer

I och med det nya lagstadgade ansvaret (Lag (2023:196) om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete bör kommunerna samordna sina

insatser och koppla samman det brottsförebyggande- och det narkotikaförebyggande arbetet. Kommunerna har möjlighet, med stöd av Länsstyrelsen, att applicera förväntningarna inom brottsförebyggande till ANDTS-området och kan hitta såväl gemensamma nämnare, arbetssätt, struktur och plattformar för arbetet. Ändringar i skollagen (2010:800) för stärkt elevhälsa i samverkan med hälso- och sjukvård samt socialtjänst ger förutsättningar för att såväl brottsförebyggande som ANDTS-området blir en mer kommunövergripande fråga om förebyggande arbetet än en reaktiv åtgärd.

Härnösands kommun vill dock problematisera och ställer sig tveksam till den ökade arbetsbelastningen och personbundenhet som denna samordning bedöms innebära, samt påpeka behovet av att tillföra ekonomiska resurser för det förebyggande arbetet i kommunerna.

Små kommuner har ofta mindre resurser vilket gör att spetskompetensen inom ansvarsområdet riskerar bli både personbunden och sårbar. Om kommunerna i ökad grad ska samordna det förebyggande arbetet mellan olika sektorer krävs en grundläggande kunskapsnivå också utifrån att narkotikaområdet får nya substanser regelbundet där narkotikaklassningen tar tid.

Socialtjänstens erfarenhet i Härnösand pekar också på vikten av att förstärka övergången från barn och unga till vuxenheten för att föra över kunskap och samverka för att inte unga vuxna ska hamna i skadligt bruk eller beroende. Utifrån ovanstående är det av vikt att kommunerna tilldelas ekonomiska resurser för det förebyggande arbetet.

14.5.5 Härnösands kommun ställer sig positiv till satsningar på att skapa meningsfull sysselsättning för barn och unga

Härnösands kommun ställer sig positiv till bedömningen att fler kommuner bör integrera ett ANDTS-förebyggande perspektiv i det lokala föreningslivet. Det lokala föreningslivet är en viktig pusselbit för folkhälsan, både vad gäller rörelse och aktivitet men också gemenskap och social samvaro. Att mer aktivt arbeta med ANDTS-policy för exempelvis föreningsbidrag kan ge föreningslivet som arena möjlighet att öka kunskapen samt handlingsutrymmet inom ANDTS.

14.5.6 Härnösands kommun ställer sig positiv till förebyggande insatser inom hälso- och sjukvården riktade till unga

Härnösands kommun välkomnar en ökad kunskap samt metodutveckling inom primärvården och regionerna. Det behövs förebyggande insatser. Utredningen bedömer att personal inom primärvården bör ha en ökad kunskap om narkotika, risk- och skyddsfaktorer för narkotikaanvändning samt hälsoeffekter för unga. Vidare bedöms verksamheterna vara i behov att införa metoder för tidig upptäckt och tidiga insatser samt rutiner för hur patienter vid behov kan lotsas vidare.

Härnösands kommun ställer sig tveksam till att primärvården har förutsättningar, resurser och tid för att upptäcka narkotikaanvändning och samtidigt ha möjlighet att arbeta med individer med bristande motivation.

Utredningen pekar på att stigmatisering, bemötande och rädsla för konsekvenser kan vara hinder för att söka vård eller stöd. En stor del av kommunernas arbete med personer med skadligt bruk eller beroende utgår idag från uppsökande verksamhet, motiverande arbete och icke biståndsbedömda samtal.

Härnösands kommun ser stora utmaningar i hur regionerna ska få tillräckliga resurser inte minst för att kunna arbeta med individer som inte vill eller har förmåga att söka stöd eller vård. Detta kommer att kräva att regionernas professioner arbetar mer mobilt och bedömningen är att den uppsökande verksamheten riskerar att minska i jämförelse med kommunernas arbete idag.

15 Härnösands kommun ställer sig positiv till förslaget om ett särskilt program för att förebygga narkotikaanvändning hos barn och unga

16.7 Härnösands kommun ser positivt på att vård – och stödinsatser för barns och ungas skadliga bruk eller beroende av narkotika bör förtydligas gällande ansvaret.

Utredningen bedömer att regionerna i ökad grad tydliggör hälso-sjukvårdens ansvar för behandling av barn- och ungas skadliga bruk eller beroende av narkotika, med särskild inriktning på BUP. Vidare bedömer utredningen att BUP bör ta ökat ansvar för utredning och behandling samt att strukturerna för omhändertagandet samordnas mellan regioner och kommuner. Detta bör tydligt specificeras i samverkansöverenskommelser om hur omhändertagandet samordnas och vem som ansvarar för vad.

Härnösands kommun är tveksamhet till utredningens fokus på läkemedelsbehandling utifrån evidens.

Generellt ligger ett stort fokus i utredningen på läkemedelsbehandling utifrån evidens, men erfarenheter inom socialtjänsten pekar på att det är svårt att förändra ett beteende och att mycket stöd behövs. Upplevelsen och erfarenheten från socialtjänsten idag är att man möter många personer med ett "sidomissbruk" vilka är inskrivna i LARO (läkemedelsassisterad behandling). Dessutom måste en del av dessa personer innan bevisa att de har ett opiatmissbruk vilket driver individer till narkotikahandel och därmed ökad kriminalitet. Det riskerar därför att finnas ett stort dolt missbruk oavsett om regionerna eller kommunerna är ansvarig för behandling men otydligheten mellan regionens kontra kommunernas ansvar drabbar individen och vårdens effektivitet. Därför anser Härnösands kommun att bedömningen att förtydliga ansvarsfördelning mellan region och kommun är en förutsättning.

Kommunstyrelseförvaltningen

Ina Lindström, 0611 34 80 17

Ina.lindstrom@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Hyresavtal Härnösandshus gällande simhallen

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta

att godkänna det förlängda hyresavtalet avseende Simhallen, samt

att uppdra till kommundirektören att teckna ett tilläggsavtal avseende förlängning av hyresavtalet.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun hyr simhallen av Härnösands kommunfastigheter. Kommunen hyr i sin tur ut simhallen i andra hand till Härnö Gin Hotell i enlighet med gällande tjänstekoncessionsavtal avseende hotell- och simhall verksamhet till och med 2042-12-31.

Samhällsförvaltningen föreslår därför att förstahandshyresavtalet därför bör ha samma löptid som andrahandshyresavtalet vilket Härnösands kommunfastigheter ställer sig positiv till.

Nuvarande hyresavtal med AB Härnösands kommunfastigheter gäller till och med 2026-03-31 och förslaget är att det förlängs till 2042-12-31.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Beslutsunderlag

Samhällsnämnden, sammanträdesprotokoll, 2024-02-29 §27

Samhällsförvaltningen, tjänsteskrivelse, 2024-02-21

Tillägg till hyreskontrakt avseende lokal nr 219-01-01-0301

Uppsägningsbart avtal – Simhallen 1, lokalgruppen

Hämösands kommun
Kommunstyrelseförvaltningen

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2024-03-10

Dnr
KS/2024-000100

Sida
2(2)

Petra Werner
Chef kanslienheten

Ina Lindström Skandevall
Utredare

Tillägg till hyreskontrakt avseende lokal nr 219-01-01-0301

Hyresvärd:

AB Härnösands kommunfastigheter (556437-7272)
Box 103
871 23 HÄRNÖSAND

Hyresgäst

Härnösands kommun (212000-2403)
Samhällsförvaltningen
871 80 HÄRNÖSAND

Bakgrund

Härnösands Kommun förhyr fastigheten Simhallen 1 i Härnösand från AB Härnösands Kommunfastigheter. Förhyrningen regleras genom hyreskontrakt med nummer 219-01-01-0301 tecknat 2011-07-06. Ansvar för drift, skötsel och underhåll regleras i kontraktets gränsdragningslista.

Andrahandsuthyrning

Från och med 2023-01-01 hyr Härnösands Kommun ut hela fastigheten i andra hand till Hotell Hernö Gin AB till och med 2042-12-31. Förstahandshyresavtalet bör ha samma löptid som andrahandshyresavtalet.

Hyrestillägg

Mellan Härnösands kommun, Samhällsförvaltningen och AB Härnösands kommunfastigheter, har överenskommit om ett tillägg till hyreskontrakt 219-01-01-0301, på fastigheten Simhallen 1.

Parterna är överens om hyrestiden förlängs till och med 2042-12-31.

Parterna är slutligen överens om att hyreskontraktet därefter gäller med oförändrade villkor.

Denna överenskommelse har upprättats i två exemplar varvid parterna tagit var sitt.

KOMMUNFASTIGHETER

Härnösand 2024-03-

Härnösands kommun

AB Härnösands kommunfastigheter

.....
Lars Liljedahl

.....
Göran Albertsson

Samhällsnämnden

§ 27

Dnr 2024-000021 1.1.3.1

Hyresavtal Härnösandshus gällande simhallen

Samhällsnämndens beslut

Samhällsnämnden föreslår kommunstyrelsen

att uppdra till kommundirektören att teckna ett tilläggsavtal avseende förlängning av hyresavtalet till och med 2042-12-31.

Bakgrund

Simhallen hyrs ut i andra hand till Härnö Gin Hotell i enlighet med gällande tjänstekoncessionsavtal avseende hotell- och simhall verksamhet till och med 2042-12-31. Förstahandshyresavtalet bör därför ha samma löptid som andrahandshyresavtalet vilket fastighetsägaren ställer sig positiv till. Nuvarande hyresavtal med AB Härnösands kommunfastigheter gäller till och med 2026-03-31.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på perspektivet.

Beslutsunderlag

Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-21
Uppsägningsbart avtal – Simhallen 1, lokalgruppen

Samhällsförvaltningen
Thomas Jenssen, 070-3401509
thomas.jenssen@harnosand.se

Samhällsnämnden

Tilläggsavtal förlängning hyresavtal Simhallen 1

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden föreslå kommunstyrelsen att uppdra till kommundirektören att teckna ett tilläggsavtal avseende förlängning av hyresavtalet till och med 2042-12-31.

Beskrivning av ärendet

Simhallen hyrs ut i andra hand till Härnö Gin Hotell i enlighet med gällande tjänstekoncessionsavtal avseende hotell- och simhall verksamhet till och med 2042-12-31. Förstahandshyresavtalet bör därför ha samma löptid som andrahandshyresavtalet vilket fastighetsägaren ställer sig positiv till. Nuvarande hyresavtal med AB Härnösands kommunfastigheter gäller till och med 2026-03-31.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på perspektivet.

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Bilagor

Uppsättningsbart avtal – Simhallen 1, lokalgruppen

Datum
2024-01-12

Kommunledningskontoret
Eric Liljeström
eric.liljestrom@harnosand.se

Uppsägningsbart avtal – Simhallen 1

Hyresvärd: AB Härnösands Kommunfastigheter

Lokal: Simhall

Yta: 5 133 m²

Avtalstid: 2021-04-01 – 2026-03-31

Senaste uppsägningsdatum: 2024-03-31

Ev förlängning t o m: 2031-03-31

Nuvarande årshyra inkl. tillägg (2024): 3 515 100 kr

Inkluderat i hyran enl. ovan:

Uppvärmning Verksamhetsel VA Kyla Fastighetsskatt

Hyra per kvm inkl tillägg: 685 kr

Inre underhåll ingår: Ja Nej

Verksamhetsbeskrivning:

Simhallen hyrs ut i andra hand till Härnö Gin Hotell i enlighet med gällande tjänstekoncessionsavtal avseende hotell- och simhallsverksamhet till och med 2042-12-31. Förstahandshyresavtalet bör därför ha samma löptid som andrahandshyresavtalet vilket fastighetsägaren ställer sig positiv till.

Lokalbeskrivning:

Lokalen omfattar hela simhallsbyggnaden.

Överensstämmer lokalens utformning och storlek med verksamhetens behov

Ja Nej Delvis

Finns lämplig lokal i annan förhyrd, vakant yta

Ja Nej

Förslag till beslut:

Lokalgruppen beslutar:

att föreslå samhällsförvaltningen att föreslå samhällsnämnden att föreslå kommunstyrelsen att uppdra till kommundirektören att teckna ett tilläggsavtal avseende förlängning av hyresavtalet till och med 2042-12-31.

Eric Liljeström
Enhetschef lokalförsljningsenheten

Kommunstyrelseförvaltningen

Petra Werner, +46-611-348530

petra.werner@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Tilläggsavtal Koltrastens särskilda boende

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen

att godkänna tilläggsavtalet avseende lokalförändringar med en preliminär hyreshöjning om 437 000 kronor, samt förlängning av hyresavtalet med tio år från och med 2024-07-01 till 2034-06-30, för Koltrastens särskilda boende, samt

att uppdra till Kommundirektören att underteckna tilläggsavtalet och förlängning av hyresavtalet.

Beskrivning av ärendet

Koltrastens särskilda boende har idag inte ändamålsenliga lokaler utifrån gällande brandskyddsregler. Boende har under flera år haft ett föreläggande från Räddningstjänsten. Föreläggande gäller brandavskiljning mellan boendets gemensamhetsytor och brukarnas lägenheter. Boendet har inte heller någon anpassad godsmottagning, utan verksamheten har använt en entré in till boendet för mottagning.

För att avgränsa gemensamhetsutrymmena och tillskapa bättre gemensamhetsytor för boendet byggs fyra av de fem gemensamhetsköken ut samt renoveras.

För att tillskapa en ny godsmottagning tas herrarnas omklädningsrum i anspråk och en ny dörr tas upp i fasaden. Damernas omklädningsrum blir, efter ombyggnationen, ett gemensamt för alla anställda.

AB Härnösandshus investeringskostnader för gemensamhetsytornas ut- och ombyggnation är beräknade till 7 600 000 kronor. Denna kostnad fördelas 60/40 mellan hyresvärd och hyresgäst.

Investeringskostnaden för att anpassa godsmottagningen samt omklädningsrummet är beräknad till drygt 400 000 kronor. Då detta är en direkt verksamhetsanpassning står förvaltningen för hela investeringen. Preliminärt innebär båda delarna en hyreshöjning om 437 000 kronor per år enligt bifogat tillägg till hyresavtalet, bilaga 1. Den slutgiltiga tilläggshyran kan komma att justeras efter genomfört projekt och kostnad är fastställd.

I och med detta tilläggsavtal förlängs hyresavtalet med tio år till 2034-06-30.

Den nuvarande hyran för Koltrastens särskilda boende uppgår till 3,2 mnkr. Med tilläggsavtalet blir den totala kostnaden från med 2024-07-01, 3 637 000 kronor.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka perspektivet

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget till tilläggsavtal innebär en ökad hyreskostnad. Dock finns hyreshöjningen inräknad i det budgetförslag för 2025 som nyligen har lagts fram av kommunledningsgruppen.

Förslaget innebär vidare att Räddningstjänstens föreläggande om brandskyddsåtgärder åtgärdas.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag 2024-02-29 §16 socialnämnden.

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Bilaga 1 – Förslag till hyrestillägg samt förlängning av hyresavtal

Bilaga 2 – Brandskyddsåtgärder Koltrastens särskilda boende

Tillägg till hyreskontrakt avseende lokal nr 372-06-01-1301

Hyresvärd:

AB Härnösandshus (556160-8430)
Box 103
871 23 HÄRNÖSAND

Hyresgäst

Härnösands kommun (212000-2403)
Socialförvaltningen
871 80 HÄRNÖSAND

Mellan Härnösands kommun, Socialförvaltningen och AB Härnösandshus, har överenskommit om ett tillägg till hyreskontrakt 372-06-01-1301, i fastigheten Stenhammar 1:73.

Lokalanpassningar ska ske i form av att fyra kök/matsalar byggs om och byggs till. Därutöver kommer ett omklädningsrum och en godsmottagning på plan 2 att byggas om. Parterna har enats om ett hyrestillägg om 437 000 kr/år från och med 2024-07-01 till 2034-06-30.

Parterna är vidare överens om att det slutliga beloppet kan komma att justeras efter genomförd åtgärd när slutkostnaden fastställts.

Parterna är slutligen överens om att hyrestiden förlängs med tio år till 2035-03-31 och att kontraktet därefter löper vidare med oförändrade villkor.

Denna överenskommelse har upprättats i två exemplar varvid parterna tagit var sitt.

Härnösand 2024-01-

Härnösands kommun

AB Härnösandshus

Lars Liljedahl

Göran Albertsson

Om- och tillbyggnad matsal, Stenhammar 1:72, Koltrasten

Investering	3 447 000	
Ränta	5,0%	
månader	120	10 år
restvärde	0	

Månadsbetalning 36 409 kr

Årsbetalning 436 909 kr
D/U
Årshyra 436 909 kr

Månadshyra 36 409 kr

Drift & underhåll m² kr/m² kr

Byggkostnad			Byggherrekostna	Reserv (15%)	Summa	
Tillbyggnad Kök/Matsal	3 200 000	58%	609 000	580 000	4 389 000	
Ombyggnad Kök Matsal	2 350 000	42%	441 000	420 000	3 211 000	
	5 550 000		1 050 000	1 000 000	7 600 000	
Omklädningsrum plan 2	180 000		20 000		200 000	(K)
Godsmottagning plan 2	187 000		20 000		207 000	(K)

Kommunens investeringskostnad	40 % av 7 600 000 kr	3 040 000
	Omklädningsrum plan 2	200 000
	Godsmottagning plan 2	207 000
		3 447 000

Sofie Wallblom

Brandskyddsåtgärder Koltrastens särskilda boende

Bakgrund

Koltrastens särskilda boende har under flera år haft ett föreläggande från Räddningstjänsten. Föreläggande gäller brandavskiljning mellan boendets gemensamhetsytor och brukarnas lägenheter.

Boendet har inte heller någon anpassad godsmottagning, utan verksamheten har använt en entré in till boendet för mottagning. Hjälpmöblen och varor har sedan förvarats i korridoren vilket inte är tillåtet ur brandsynpunkt då dessa är utrymningsvägar

Beskrivning av ärendet

För att avgränsa gemensamhetsutrymmena och tillskapa bättre gemensamhetsytor för boendet byggs fyra av de fem gemensamhetsköken ut samt renoveras.

För att tillskapa en ny godsmottagning tas herrarnas omklädningsrum i anspråk och en ny dörr tas upp i fasaden. Damernas omklädningsrum blir, efter ombyggnationen, ett gemensamt för alla anställda.

Hyreskostnader

AB Härnösandshus investeringskostnader för gemensamhetsytornas ut- och ombyggnation är beräknade till 7 600 000 kronor. Denna kostnad fördelas 60/40 mellan hyresvärd och hyresgäst.

Investeringskostnaden för att anpassa godsmottagningen samt omklädningsrummet är beräknad till drygt 400 000 kronor. Då detta är en direkt verksamhetsanpassning står förvaltningen för hela investeringen.

Preliminärt innebär båda delarna en hyreshöjning om 436 909 kronor per år enligt bifogat tillägg till hyresavtalet, bilaga 1. Den slutgiltiga tilläggshyran kan komma att justeras efter genomfört projekt och kostnad är fastställd.

I och med detta tilläggsavtal förlängs hyresavtalet med tio år till 2034-06-30.

Förslag till beslut

Lokalgruppen beslutar:

att föreslå till socialförvaltningen, att föreslå socialnämnden, att föreslå kommunstyrelsen, att uppdra till kommundirektören att underteckna tilläggsavtalet avseende lokalförändringar och förlängning av hyresavtalet gällande Koltrasten Särskilda boende.

Sofie Wallblom

Intendent Lokalförvaltningsenheten

Socialnämnden

§ 16

Dnr 2024-000030 1.1.3.1

Brandskyddsåtgärder Koltrastens särskilda boende

Socialnämndens beslut

Socialnämnden beslutar

att föreslå kommunstyrelsen, att uppdra till kommundirektören att underteckna tilläggsavtalet avseende lokalförändringar och förlängning av hyresavtalet gällande Koltrasten Särskilda boende.

Bakgrund

Koltrastens särskilda boende har under flera år haft ett föreläggande från Räddningstjänsten. Föreläggande gäller brandavskiljning mellan boendets gemensamhetsytor och brukarnas lägenheter. Boendet har inte heller någon anpassad godsmottagning, utan verksamheten har använt en entré in till boendet för mottagning. Hjälpmedlen och varor har sedan förvarats i korridoren vilket inte är tillåtet ur brandsynpunkt då dessa är utrymningsvägar.

För att avgränsa gemensamhetsutrymmena och tillskapa bättre gemensamhetsytor för boendet byggs fyra av de fem gemensamhetsköken ut samt renoveras. För att tillskapa en ny godsmottagning tas herrarnas omklädningsrum i anspråk och en ny dörr tas upp i fasaden. Damernas omklädningsrum blir, efter ombyggnationen, ett gemensamt för alla anställda.

AB Härnösandshus investeringskostnader för gemensamhetsytornas ut- och ombyggnation är beräknade till 7 600 000 kronor. Denna kostnad fördelas 60/40 mellan hyresvärd och hyresgäst.

Investeringskostnaden för att anpassa godsmottagningen samt omklädningsrummet är beräknad till drygt 400 000 kronor. Då detta är en direkt verksamhetsanpassning står förvaltningen för hela investeringen.

Preliminärt innebär båda delarna en hyreshöjning om 436 909 kronor per år. Hyreshöjningen är medtagen i förslaget till budget för 2025.

I och med detta tilläggsavtal förlängs hyresavtalet med tio år till 2034-06-30.

Förslaget har behandlats i kommunens Lokalgrupp vilken föreslår beslut i enlighet med ovanstående att-satser.

§ 16, forts.

Socialnämnden

Socialt perspektiv

Förslaget innebär påtagligt stärkt brandskydd i enlighet med Räddningstjänstens föreläggande. Förändringen innebära även förbättringar för både boende och personal då inte längre varor mm behöver tas in via besöksentré och förvarats i korridor.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget har ingen direkt påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget innebär en ökad hyreskostnad. Dock finns hyreshöjningen inräknad i det budgetförslag för 2025 som nyligen har lagts fram av kommunledningsgruppen.

Förslaget innebär vidare att Räddningstjänstens föreläggande om brandskyddsåtgärder åtgärdas.

Beslutsunderlag

Socialförvaltningen, tjänsteskrivelse 2024-02-23.

Beslut Lokalförsörjningsenheten – Brandskyddsåtgärder Koltrastens särskilda boende 2024-02-13.

Sofie Wallblom

Brandskyddsåtgärder Koltrastens särskilda boende

Bakgrund

Koltrastens särskilda boende har under flera år haft ett föreläggande från Räddningstjänsten. Föreläggande gäller brandavskiljning mellan boendets gemensamhetsytor och brukarnas lägenheter.

Boendet har inte heller någon anpassad godsmottagning, utan verksamheten har använt en entré in till boendet för mottagning. Hjälpmöblen och varor har sedan förvarats i korridoren vilket inte är tillåtet ur brandsynpunkt då dessa är utrymningsvägar

Beskrivning av ärendet

För att avgränsa gemensamhetsutrymmena och tillskapa bättre gemensamhetsytor för boendet byggs fyra av de fem gemensamhetsköken ut samt renoveras.

För att tillskapa en ny godsmottagning tas herrarnas omklädningsrum i anspråk och en ny dörr tas upp i fasaden. Damernas omklädningsrum blir, efter ombyggnationen, ett gemensamt för alla anställda.

Hyreskostnader

AB Härnösandshus investeringskostnader för gemensamhetsytornas ut- och ombyggnation är beräknade till 7 600 000 kronor. Denna kostnad fördelas 60/40 mellan hyresvärd och hyresgäst.

Investeringskostnaden för att anpassa godsmottagningen samt omklädningsrummet är beräknad till drygt 400 000 kronor. Då detta är en direkt verksamhetsanpassning står förvaltningen för hela investeringen.

Preliminärt innebär båda delarna en hyreshöjning om 436 909 kronor per år enligt bifogat tillägg till hyresavtalet, bilaga 1. Den slutgiltiga tilläggshyran kan komma att justeras efter genomfört projekt och kostnad är fastställd.

I och med detta tilläggsavtal förlängs hyresavtalet med tio år till 2034-06-30.

Förslag till beslut

Lokalgruppen beslutar:

att föreslå till socialförvaltningen, att föreslå socialnämnden, att föreslå kommunstyrelsen, att uppdra till kommundirektören att underteckna tilläggsavtalet avseende lokalförändringar och förlängning av hyresavtalet gällande Koltrasten Särskilda boende.

Sofie Wallblom

Intendent Lokalförvaltningsenheten

Markanvisning, del av Härnösand Saltvik 2:35 och Bondsjö 17:1

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen besluta:

att godkänna upprättat markanvisningsavtal mellan Härnösands kommun och Saltvik Industrilokaler i Härnösand AB, gällande del av fastigheterna Härnösand Saltvik 2:35 och Bondsjö 17:1

att ge tillväxtchefen i uppdrag att på delegation sälja marken enligt de förutsättningar och till det pris som är angivet i markanvisningsavtalet.

Beskrivning av ärendet

Ett förslag på markanvisningsavtal har upprättats mellan Härnösands kommun och Saltvik Industrilokaler i Härnösand AB (nedan kallad exploatören).

Exploatören äger fastigheten Härnösand Bondsjö 2:363, som angränsar till fastigheten Härnösand Saltvik 8:26 där Agtira bedriver sin verksamhet. Agtira har för avsikt att expandera och behöver därför ytterligare mark. Exploatören har för avsikt att sälja fastigheten Bondsjö 2:363 till Agtira för att möjliggöra för deras expansion, men behöver då förvärva annan mark för att kunna verkställa sina planer på att bygga för handel och/eller industrietableringar. För att möjliggöra för både Exploatörens och Agtiras expansion har detta markanvisningsavtal upprättats.

Det aktuella markområdet avser mark som är under planläggning till industrimark. Exploatören anvisas ca 37 000 kvm mark inom planområdet, den exakta ytan inom planområdet kommer att fastställas i samband med att köpekontrakt upprättas, och är beroende av andra etableringar i området och hur infrastrukturen kommer att byggas.

Markanvisningen gäller under förutsättning att exploatören säljer sin fastighet Härnösand Bondsjö 2:363 till Agtira, eller till annat bolag som Agtira hänvisar till, senast 2024-06-01. Markanvisningsavtalet gäller i 24 månader, räknat från den dag kommunstyrelsens beslut om att godkänna markanvisningsavtalet vunnit laga kraft. Tillväxtavdelningen medges rätt att förlänga avtalet i ytterligare 12 månader om exploatören aktivt driver projektet framåt.

Kommunstyrelseförvaltningen

Överenskommen köpeskilling för området är 270 kr per kvm. Köpekontrakt upprättas när detaljplanen vunnit laga kraft och exploatören kan uppvisa vad som ska byggas. Tillträde till marken sker när bygglov för en handels- eller industrietablering har beviljats.

Socialt perspektiv

Markförsäljningen bidrar till att två Härnösandsföretag ges möjlighet att expandera och utvecklas.

Ekologiskt perspektiv

Försäljning av markområdet bedöms inte medföra en betydande inverkan på det ekologiska perspektivet, då inga förändringar kommer att ske.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

En expansion av företaget kan leda till ökade skatteintäkter och fler arbetstillfällen i Härnösand.

Beslutsunderlag

Härnösands kommun har upprättat ett förslag på markanvisningsavtal, vilket avser del av fastigheterna Härnösand Saltvik 2:35 och Bondsjö 17:1.

Uno Jonsson
Tillväxtchef

Henrik Olsson
Mark- och exploateringshandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Förslag på markanvisningsavtal med tillhörande bilagor

KS2024

MARKANVISNINGSAVTAL

del av fastigheten Härnösand Bondsjö 17:1 och Saltvik 2:35

Följande avtal om markanvisning avseende del av fastigheten Härnösand Saltvik 2:35 och Bondsjö 17:1 har träffats mellan Kommunen och Exploatören:

Kommunen

Härnösands kommun (Org. nr 212000-2403)

87180 Härnösands kommun

(nedan kallad Kommunen)

Exploatören

Saltvik Industrilokaler i Härnösand AB (Org. nr 559450-3830)

Stora Torget 3

871 30 Härnösand

Kontaktperson: Hans Tyrén

(nedan kallad Exploatören)

§ 1 Bakgrund

Exploatören äger i dagsläget fastigheten Härnösand Bondsjö 2:363, som angränsar till fastigheten Härnösand Saltvik 8:26 där Agtira bedriver sin verksamhet. Agtira har för avsikt att expandera och behöver därför ytterligare mark. Exploatören har för avsikt att sälja fastigheten Bondsjö 2:363 till Agtira för att möjliggöra för deras expansion, men behöver då förvärva mark för att kunna verkställa sina planer på att bygga för handel och/eller industrietableringar. För att möjliggöra för både Exploatörens och Agtiras expansion har detta markanvisningsavtal upprättats.

§ 2 Markanvisning

Kommunen anvisar härmed till Exploatören ca 37 000 kvm mark inom planområdet på del av fastigheterna Härnösand Saltvik 2:35 och Bondsjö 17:1, se ungefärligt läge, bilaga 1. Den exakta ytan inom planområdet kommer att fastställas i samband med att köpekontrakt upprättas, och är beroende av andra etableringar i området och hur infrastrukturen kommer att byggas. Det anvisade området skall bestå av mark avsedd för

industriändamål och ska ej innehålla mer än 20 % mark som ej får bebyggas (prick mark) enligt planen.

Anvisningen ger Exploatören möjlighet att undersöka förutsättningarna för kommande etablering och säkra hyresgäster.

Under markanvisningstiden ska Exploatören ha tät dialog med tillväxtavdelningen på Kommunen för att informera hur projektet tar form

Markanvisningen gäller i 24 månader räknat från att kommunstyrelsens beslut om markanvisning enligt § 3 vunnit laga kraft.

Äganderätten till Fastigheten övergår först på Tillträdesdagen (se § 7).

§ 3 Markanvisningsavtalets giltighet

Detta avtal gäller under förutsättning att:

1. Härnösands kommunstyrelse beslutar om markanvisning enligt detta avtal. Om kommunstyrelsen inte beslutar att godkänna avtalet eller om kommunstyrelsens beslut inte vinner laga kraft är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någon av parterna. Parternas gemensamma avsikt är att i bästa samförstånd lösa eventuella hinder för avtalets genomförande.

2. Exploatören säljer sin fastighet Härnösand Bondsjö 2:363 till Agtira, eller annat bolag som ska bygga för Agtiras utveckling, senast 20240601.

3. Markanvisningsavgift erläggs senast 30 dagar efter kommunstyrelsens beslut i punkt 1 i denna paragraf vunnit lagakraft.

§ 4 Detaljplan

Området är i dagsläget ej planlagt, men håller på att planläggas för industriändamål, se utkast plankarta, bilaga 2. Detaljplanen beräknas vinna lagakraft under hösten 2024. Inom planområdet har det inte planerats in var lokalgator och infrastruktur ska ligga. Detta kommer att planeras utifrån de etableringar som kommer att ska på området

§ 5 Markanvisningsavgift

Exploatören ska erlägga en markanvisningsavgift på 25 000 kr. Markanvisningsavgiften ska sättas in på kommunens bankgirokonto: 5576-5218. Betalningen ska märkas med ”Saltvik Industrilokaler”

I det fall villkoren enligt §3 inte uppfylls återbetalas markanvisningsavgiften i sin helhet till exploatören.

Om Exploatören väljer att inte fullfölja markanvisningen trots att villkoren i §3 uppfyllt har Kommunen rätt att behålla markanvisningsavgiften.

§ 6 Köpeskilling

Överenskommen köpeskilling för området är 270 kr per kvm. Priset ligger fast i 24 månader räknat från kommunstyrelsens beslut om markanvisning enligt § 3, punkt 1.

I samband med undertecknandet av detta markanvisningsavtal ska exploatören betala in en markanvisningsavgift, på 25 000 kr, enligt § 5. Denna markanvisningsavgift, ska tillgodoräknas som del av betalning av den ovan angivna köpeskillingen, den dag exploatören förvärvar fastigheten.

§ 7 Tillträde och återgångsklausul

Ett köpekontrakt ska upprättas när detaljplanen vunnit laga kraft dock senast innan markanvisningens utgång, samt när Exploatören kan uppvisa vad som ska byggas och hur byggnationen ska realiseras. Tillträde till fastigheten sker när bygglov för handel/industri lokal har beviljats och övriga tillstånd samt finansiering är klara.

Vid köpekontraktets undertecknande ska handpenning på 10% av köpeskillingen erläggas. Resterande del av köpeskillingen erläggs kontant på Tillträdesdagen. När Exploatören erlagt köpeskillingen överlämnar Kommunen kvitterat köpebrev till Exploatören. Om dessa villkor om upprättande av överenskommelse om fastighetsreglering inte uppfylls inom 24 månader från det att kommunstyrelsens godkännande av detta avtal vunnit laga kraft ska markanvisningen återgå om förlängning ej sker enligt § 13.

§ 8 Kostnader och intäkter

Löpande avgifter såsom skatter, räntor och andra kostnader avseende markområdet erläggs av Kommunen vad avser tiden före tillträdesdagen och av Exploatören vad avser tiden efter tillträdesdagen. Fastighetsskatt ska därvid vara en kostnad som periodiseras som andra kostnader.

Motsvarande fördelningsprincip gäller för intäkter härrörande från fastigheten.

Exploatören är medveten om att denne står för all ekonomisk risk avseende planering, projektering och genomförande inom markanvisningens ram.

§ 9 Fastighetsbildning, lagfart mm

Exploatören ansöker om och bekostar fastighetsbildnings- och andra förrättningsåtgärder som är erforderliga för genomförandet av detta avtal. Fastighetsbildning får inte ansökas med detta markanvisningsavtal som grund.

Exploatören ansvarar för att söka och bekosta lagfart för den nybildade fastigheten. Köpehandlingarna ska ligga till grund för fastighetsbildnings- och lagfartsansökan.

§ 10 Besiktning och andra undersökningar av fastigheten

Exploatören äger, oavsett tillträdestidpunkten (se § 7), rätt att under markanvisningstiden disponera markanvisningsområdet för eventuella grundundersökningar, som har med deras utvecklingsprojekt att göra. Kommunen skall dock informeras innan sådana undersökningar/åtgärder genomförs.

Eventuell omdragning/flytt av ledningar i marken bekostas av Exploatören, alternativt ledningsägaren.

§11 infrastruktur

Anläggningsavgift för vatten, avlopp, el, fiber och eventuell fjärrvärme tillkommer enligt gällande taxa vid tid för byggstart. Exploatören ska inom markanvisningstiden inhämta prisuppgifter för detta hos HEMAB.

§ 12 Skog på området

Den skog som står på området på tillträdesdagen tillfaller Exploatören, om inte parterna kommit överens om annat.

§ 13 Miljö- och sanering

Det finns inget som tyder på att markanvisningsområdet är förorenat.

§ 14 Återtagande

Om markanvisningen inte har tagits i anspråk inom 24 månader + eventuell förlängning enligt § 15, är parterna överens om att markanvisningen förfaller. Marken ska anses vara i anspråktagen, i enlighet med denna paragraf, den dag köpekontrakt upprättats, enligt § 7.

Parterna är överens om att kommunen ska ha rätt att återta markanvisningen under markanvisningstiden om det är uppenbart att Exploatören inte avser att genomföra förvärvet på det sätt som avsågs vid undertecknandet av markanvisningen. Exploatören är medveten om att återtagen markanvisning inte ger denne någon rätt att få ersättning för nedlagda kostnader från kommunens sida.

§ 15 Förlängning

Förlängning av markanvisningen kan medges vid särskilda skäl. Tillväxtavdelningen har rätt att förlänga markanvisningen upp till 12

månader.

§ 16 Avbrutet projekt

Projekt som avbryts under markanvisningstiden ger inte exploatören rätt till ersättning eller ny markanvisning som kompensation.

§ 17 Skadeståndsansvar

Exploatören är gentemot Kommunen ansvarig för eventuella skador och andra åtgärder som med avseende på detta avtal vidtages eller underlåtes av Exploatörens anställda samt av Exploatörens anlitade entreprenörer och leverantörer.

§ 18 Överlåtelse

Detta avtal får inte överlåtas av Exploatören till annan utan Tillväxtavdelningens skriftliga godkännande. Detta gäller även överlåtelse till närstående företag.

Vid en godkänd överlåtelse av markanvisningsavtalet ska Exploatörens kvarstående åtaganden enligt detta avtal överföras på övertagande part på samma villkor. Detta gäller även vid överlåtelser i flera led.

§ 19 Ändringar och tillägg

Ändringar och tillägg till detta avtal ska upprättas skriftligt och undertecknas av parterna för att kunna göras gällande.

§ 20 Säkerhet

Exploatören åtar sig gentemot Kommunen att ansvara för rätta fullgörandet av samtliga åtaganden och förpliktelser som åligger Bolaget enligt detta avtal

§ 21 Tvist

Tvist rörande tolkning eller tillämpning av detta avtal ska i första hand lösas i samförstånd mellan Kommunen och Exploatören. Om en samförstånds lösning inte kan uppnås ska tolkningen av detta avtal avgöras enligt svensk lag och av svensk allmän domstol. Ångermanlands Tingsrätt ska vara första instans.

§ 22 Avtalsexemplar

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Härnösand 2024-02-26

Härnösands kommun
Uno Jonsson
Tillväxtchef

Härnösands kommun
Henrik Olsson
Mark- & exploateringshandläggare

Härnösand 2024-02-

Företag
Namn
Titel

Företag
Namn
Titel

Bilagor

Bilagor till avtalet

Bilaga 1: Karta över det preliminära markanvisningsområdet

Bilaga 2: Utkast plankarta

Ina Lindström
ina.lindstrom@harnosand.se

Avtal med Utfallsfonden kring förebyggande och hälsofrämjande arbete riktat mot äldre

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att ingå ett flerårigt avtal med Utfallsfonden kring förebyggande och hälsofrämjande arbete riktat mot äldre,

att uppdra till socialnämnden att teckna erforderliga avtal.

Beskrivning av ärendet

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2024-02-26 återremitterades ärendet för komplettering och fördjupad analys.

Vad är Utfallsfonden?

Utfallsfonden stödjer organisationer som jobbar med att lösa stora samhällsproblem.

Utfallsfonden är en organisation som förvaltar kapital från främst Europeiska Investeringsfonden och statliga Saminvest. Utfallsfonden kan med dessa pengar finansiera innovativa och preventiva insatser som syftar till att förbättra människors hälsa och livssituation. Om insatserna når gemensamt satta mål betalar kommunen för resultaten (utfallet). Om insatserna inte är lyckosamma kan Utfallsfonden däremot förlora hela eller delar av sin finansiering. Utfallsfonden kan möjliggöra finansiering med rörelsekapital så att verksamheter kan arbeta under en längre tid innan utfallet blir synligt och en ekonomisk effekt uppnås.

Vad ska socialnämnden göra?

Socialnämnden har en strategisk plan för att vidareutveckla det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, särskilt riktat mot äldre invånare, i syfte att minska behovet av omfattande stöd från hemtjänst eller särskilt boende. Genom att förutse en växande äldre befolkning och de utmaningar detta medför, inklusive ökade kostnader för kommunen, vill nämnden hitta långsiktiga lösningar för att förbättra livskvaliteten och självständigheten för

Datum
2024-03-28Diarienummer
KS/2024-000043

äldre invånare samtidigt som man håller tillbaka kostnadsökningar inom äldreomsorgen.

Utfallsfonden erbjuder initialt 35 miljoner kronor för att under en 3,5 år lång period stödja projektet, med möjlighet till ytterligare 15 miljoner kronor om framsteg kan visas och behovet av finansiering från Utfallsfonden kvarstår under ytterligare 1,5 år. Genom ett socialt utfallskontrakt mellan Härnösands kommun och Utfallsfonden fastställs gemensamma mål, inklusive förbättring av hemtjänstens kvalitet, minskat behov av hemtjänst och särskilt boende för invånarna i kommunen. Återbetalning till Utfallsfonden kommer att baseras på de faktiska kostnadsbesparingarna som kommunen uppnår genom projektet.

Genom att arbeta tillsammans med Utfallsfonden och genomförandet av detta strategiska projekt hoppas Socialnämnden inte bara att förbättra livet för äldre invånare utan också skapa en modell som kan användas som exempel och inspiration för andra kommuner att möta den demografiska utmaning som hela västvärlden står inför.

Socialt perspektiv

Detta projekt har stor möjlighet att ha en positiv påverkan på det sociala perspektivet då det kan ge en högre livskvalitet till äldre som i högre grad kommer kunna klara sig själva högre upp i åldern.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget har ingen direkt påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Parternas gemensamma bedömning är att det finns en stor potential för att både höja kvaliteten i äldreomsorgen, generera besparingar och undvika framtida kostnadsökningar. Möjlighet finns att på några års sikt uppnå uteblivna kostnadsökningar på upp mot 60 mnkr om året.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktige, sammanträdesprotokoll 2024-02-26 §7

Förbättrad livskvalitet, självständighet och hälsa för äldre genom utfallskontrakt med Utfallsfonden.

Lars Liljedahl
Kommundirektör

Ina Lindström
Utredare

Förbättrad livskvalitet, självständighet och hälsa för äldre genom utfallskontrakt med Utfallsfonden

KS 240403

Härnösands
kommun

Utgångspunkter 1/2

- ”Det som är bra för människan är också bra för samhällsekonomin.”
- Trots ovan – svårt att satsa på hälsofrämjande, förebyggande och rehabiliterande insatser när ekonomin utmanar oss

Utgångspunkter 2/2

- Fyrfältaren och projektmedel
- 2*ESF+ samt Utfallsfonden har varit tre vägval
- Evidensbaserade insatser
- Mod och risker/riskdelning

Några saker till

- Tidiga insatser - i mina ögon det bästa svaret på den demografiska utmaningen.
- ...som hela västvärlden står inför
- SWEAH = rådgivare
- PER-modellen
- Vi bryter ny mark i dubbel bemärkelse (satsningen i sig och samarbetet med Utfallsfonden)

Vad vill vi göra?

Insatsteam som möter upp vid hemtjänstansökan

Intensiv hemrehabilitering

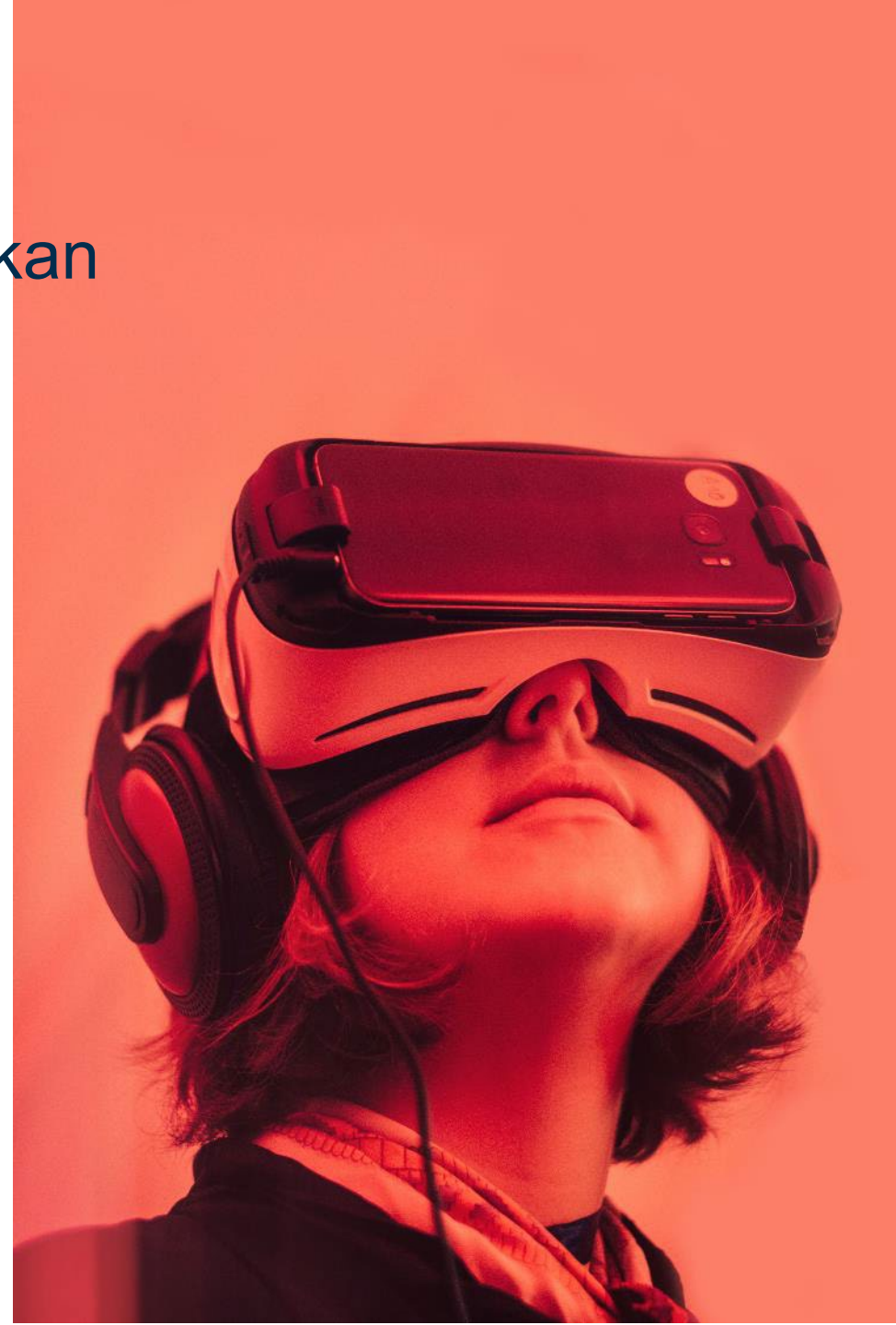
Anhörigstöd

Fallprevention

PER-modellen

Kontinuerlig rådgivning/omprövning av våra insatser från professorer och doktorer från SWEAH/MIUN.

Finns sannolikt ett stort intresse att forska på satsningen.

Avtalet

- 3,5 år och 35 miljoner med option på 1,5 år/15 mnkr ytterligare.
- Båda parter vill att detta lyckas
- Vi avgör hur mycket som avropas
- Risk och riskpremie; två tydliga avgränsningar
 - 1) Avtalstiden
 - 2) Max 150 % av summan som avropats (och då under förutsättning att kostnadsminskningen varit minst dubbelt så stor som vi avropat.)

Varför Utfallsfonden?

- Omställningen till nya arbetssätt skapar på kort sikt ofta en kostnadsökning.
- Vi måste fortsätta erbjuda äldreomsorg till alla som redan har sådana insatser samtidigt som vi anställer personal som ska genomföra det nya. Denna kostnadsökning täcks av Utfallsfonden.
- Eftersom vi inte med säkerhet vet om de nya arbetssätten kommer att leda till de önskade resultaten, så skulle äldreomsorgen i Härnösand enbart kunna bli dyrare.
- Med finansiering från Utfallsfonden belastas kommunens budget inte alls om insatserna inte ger några resultat.

Varför finansierar vi inte själva?

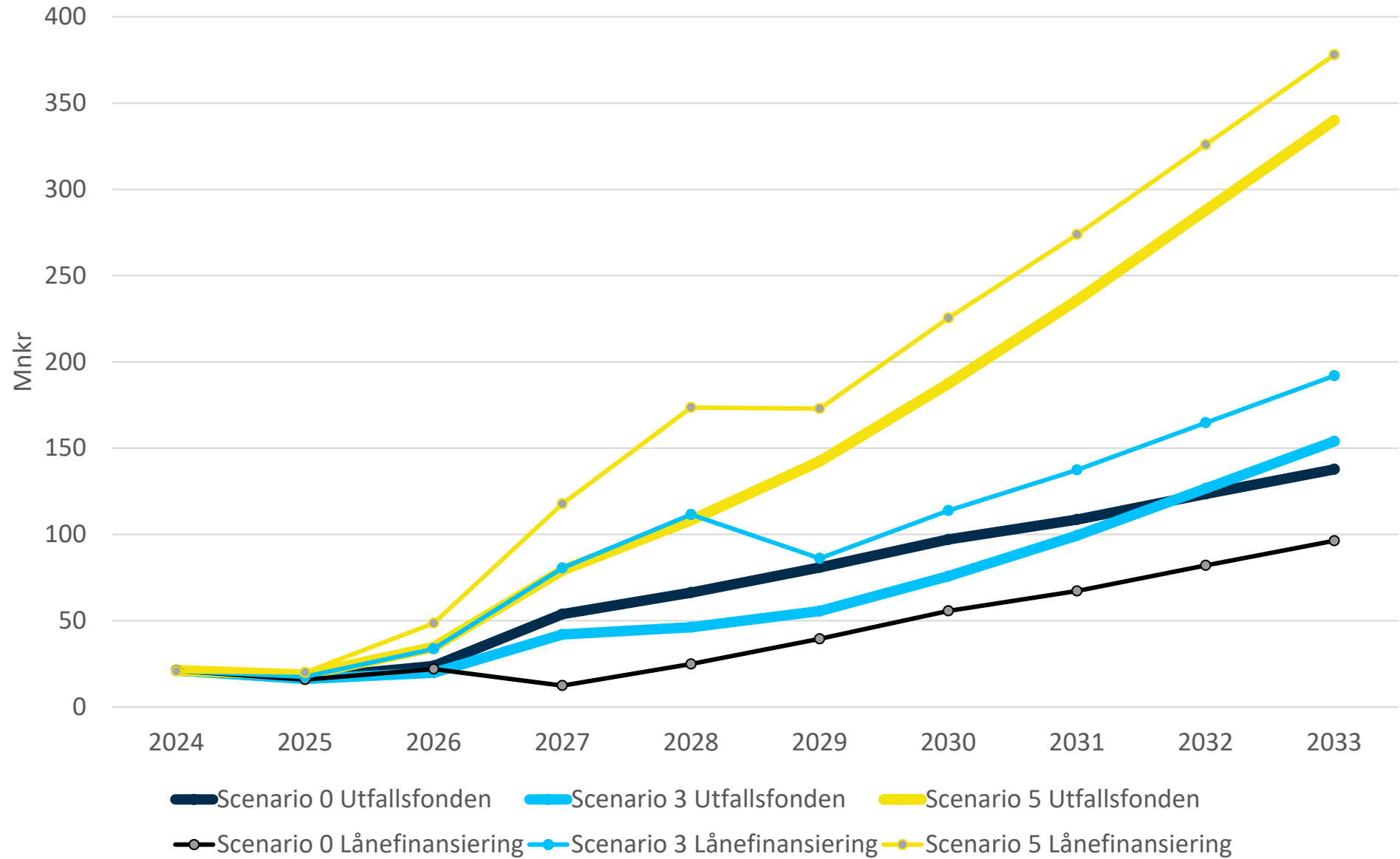
1. Om kommunen finansierar de nya arbetssätten själv eller lånar pengar av t.ex. Kommuninvest, måste kommunen betala oavsett om insatserna får effekt eller inte. Effekten blir i så fall att man skjuter betalningen framför sig i tid.
2. Vid egen finansiering behöver pengarna tas från andra verksamheter, trots att vi idag inte med säkerhet kan säga om resultaten för de äldre blir bättre eller om kostnaderna för äldreomsorg i kommunen på sikt minskar.
3. Om kommunen lånar 35 mnkr till 4% ränta så blir den totala räntekostnaden över 3,5 år 3,2 mnkr. Insatserna kostar alltså 38,2 mnkr oavsett om de skapar några kostnadsminskningar eller inte.

Antaganden likviditetsutveckling utifrån ett resultat på 1 %

Scenario	Årlig bruttobesparing	Total återbetalning	Antal år
Utfallsfonden			
0	0	0	3,5
3	20,5	75,0	5
5	45,3	75,0	5
Lånefinansiering			
0	0	38,2	3,5
3	20,5	56,0	5
5	45,3	56,0	5

Likviditetsutveckling utifrån ett resultat på 1 %

Hur funkar utfallskontraktet?

Det finns fyra mål i utfallskontraktet:

- 1) Minskat snittantal hemtjänsttimmar per brukare och år
 - 2) Minskad andel av befolkningen över 65 år som har hemtjänst, mätt i tiondels procentenheter
 - 3) Minskad andel av befolkningen över 65 år som bor på SÄBO, mätt i tiondels procentenheter
 - 4) Ökat övergripande kvalitetsindex för hemtjänst (enligt Kolada)
- Om behovet av hemtjänst och SÄBO minskar så minskar också kostnaderna.
 - Det är denna kostnadsminskning som ligger till grund för vad kommunen eventuellt ska betala tillbaka till Utfallsfonden. Skulle ingen minskning skett så betalar kommunen ingenting till Utfallsfonden.
 - Om det samtidigt sker en minskning i resten av landet har det skett något i samhället i stort som därmed räknas av från minskningen i Härnösand.

HÄRNÖSAND
HÖGA KUSTEN

Kommunfullmäktige

§ 7

Dnr 2024-000043 1.1.2.1

Avtal med Utfallsfonden kring förebyggande och hälsofrämjande arbete riktat mot äldre

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att återremittera ärendet.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Andreas Sjölander (S).

Yrkanden

Andreas Sjölander (S) yrkar på återremiss.

Propositionsordning

Kommunfullmäktiges ordförande finner att det föreligger två förslag till beslut, liggande förslag samt förslag om återremiss.

Ordförande frågar om ärendet ska avgöras idag.

Ordförande frågar om ärendet ska återremitteras.

Ordförande finner att kommunfullmäktige har beslutat att ärendet ska återremitteras.

Bakgrund

Socialnämnden har inkommit med ett ärende där de föreslår att kommunfullmäktige ska ingå ett flerårigt avtal med Utfallsfonden kring förebyggande och hälsofrämjande arbete riktat mot äldre.

Vad är Utfallsfonden?

Utfallsfonden stödjer organisationer som jobbar med att lösa stora samhällsproblem. Istället för att betala för att utföra en tjänst, stödjer de verksamheter som tar betalt när de faktiskt uppnår positiva resultat. Genom att ge finansiering ger Utfallsfonden dessa organisationer möjlighet att jobba längre tid innan deras resultat syns och de kan börja ta betalt för dem.

Utfallsfonden är en organisation som förvaltar kapital från främst Europeiska Investeringsfonden och statliga Saminvest. Utfallsfonden kan med dessa

Kommunfullmäktige

pengar finansiera innovativa och preventiva insatser som syftar till att förbättra människors hälsa och livssituation. Om insatserna når gemensamt satta mål betalar kommunen för resultaten (utfallet). Om insatserna inte är lyckosamma kan Utfallsfonden däremot förlora hela eller delar av sin finansiering. Utfallsfonden kan möjliggöra finansiering med rörelsekapital så att verksamheter kan arbeta under en längre tid innan utfallet blir synligt och en ekonomisk effekt uppnås.

Vad ska socialnämnden göra?

Socialnämnden har en strategisk plan för att vidareutveckla det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, särskilt riktat mot äldre invånare, i syfte att minska behovet av omfattande stöd från hemtjänst eller särskilt boende. Genom att förutse en växande äldre befolkning och de utmaningar detta medför, inklusive ökade kostnader för kommunen, vill nämnden hitta långsiktiga lösningar för att förbättra livskvaliteten och självständigheten för äldre invånare samtidigt som man håller tillbaka kostnadsökningar inom äldreomsorgen.

Utfallsfonden erbjuder initialt 35 miljoner kronor för att stödja projektet, med möjlighet till ytterligare 15 miljoner kronor om framsteg kan visas och behovet kvarstår. Genom ett socialt utfallskontrakt mellan Härnösands kommun och Utfallsfonden fastställs gemensamma mål, inklusive förbättring av hemtjänstens kvalitet, minskat behov av hemtjänst och särskilt boende för invånarna i kommunen. Återbetalning till Utfallsfonden kommer huvudsakligen att baseras på de faktiska kostnadsbesparingarna som kommunen uppnår genom projektet.

Genom att arbeta tillsammans med Utfallsfonden och genomförandet av detta strategiska projekt hoppas Socialnämnden inte bara att förbättra livet för äldre invånare utan också skapa en modell som kan användas som exempel och inspiration för andra kommuner att möta de växande utmaningarna inom äldreomsorgen.

Socialt perspektiv

Detta projekt har stor möjlighet att ha en positiv påverkan på det sociala perspektivet då det kan ge en högre livskvalitet till äldre som i högre grad kommer kunna klara sig själva högre upp i åldern eller ha ett mindre behov av insatser av stöd eller hjälp.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget har ingen direkt påverkan på det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunfullmäktige

Parternas gemensamma bedömning är att det finns en stor potential för att både höja kvaliteten i äldreomsorgen, generera besparingar och undvika framtida kostnadsökningar. Möjlighet finns att på några års sikt uppnå uteblivna kostnadsökningar på upp mot 60 mnkr om året.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokollsutdrag, 2024-02-13 § 17

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-02-02

Socialnämnden, sammanträdesprotokoll, 2024-01-25 §5

Socialt utfällskontrakt mellan Härnösands kommun och Utfällsfonden.
Bilaga 1 – Definitioner, 2024-01-20.

Bilaga 2 – Samverkansmodell, 2024-01-20.

Bilaga 3 – Villkor för återbetalning 2024-01-20.

Bilaga 4 – Bilaga till tjänsteutlåtande, 2024-01-20

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen

Bidrag - Älandsbro Folketshus

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförande föreslår kommunstyrelsen besluta

att bevilja Älandsbro Folketshus bidrag om 200 000 tusen kronor år 2024, samt att det belastar kommunstyrelsens budget för oförutsedda utgifter.

Beskrivning av ärendet

Älandsbro folketshusförening har inkommit med en ansökan om ett bidrag om 200 000 kronor. Föreningen har sedan slutet av 2023 haft en dialog med kommundirektören med anledning av högre kostnader som härrör till en större vattenskada på grund av dåligt fungerande avlopp, samt högre kostnader beroende på höjd räntenivå. En permanent lösning av avloppsproblemet planeras nu av föreningen, och man avser att söka bidrag för att åtgärda detta. Den tillfälliga lösningen kring avloppet innebär att avloppet behöver spolras en gång per månad med tillkommande kostnader för det.

För att lösa den uppkomna ekonomiska situationen av problem med avlopp tillsammans med högre kostnader kopplat till ökade räntekostnader, ansöker föreningen om 200 000 kronor i bidrag.

Bidraget kommer att täcka de tillfälliga kostnaderna som uppstått på grund av avloppet samt övriga höjda kostnader, enligt ovan.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Från: Andreas Sjölander
Skickat: den 4 mars 2024 07:33
Till: centraldiariet@harnosand.se
Ämne: VB: Bidrag F-hus Älandsbro

Från: Agneta Jonsson <agneta.jonsson50@live.com>
Skickat: den 2 mars 2024 16:15
Till: Andreas Sjölander <andreas.sjolander@harnosand.se>
Ämne: Bidrag F-hus Älandsbro

Ansökan om bidrag till Folketshusföreningen i Älandsbro.

Folketshus har drabbats av en stor vattenskada pga dåligt fungerande avlopp.
Redan i nov.-23 hade vi problem att betala kvartalslånet, 43.735kr. Dialog med kommunchefen - löste problemet på kort sikt.
Endast räntan har stigit från ca 45.000/år till 110.000/år sen föregående år. Amortering/år är 48.676kr.
Lånet, 2.115.245kr har kommunal borgen.

Förutom räntan har alla kostnader stigit.

Avloppet spolas nu mins 1ggr/månad a' 3000kr.
En permanent lösning av avloppsproblemet planeras nu. Väntar på offert. Skall även söka bidrag för detta. Om ej positivt beslut, återkommer vi i frågan.
Stor oro för ny vattenskada!!

Pga. Vattenskada ca 140.000kr och övriga höjda kostnader ansöker vi nu ett bidrag med 200.000kr.

Vänligen
Styrelsen för Älandsbro Folketshus
Skickat från [Outlook för Android](#)

Kommunstyrelseförvaltningen

Petra Werner, +46-611-348530
petra.werner@harnosand.se

Kommunfullmäktige

Ett jämställt Västernorrland - En länsstrategi för jämställdhet 2024-2027

Förslag till beslut

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att Härnösands kommun ansluter sig till strategin för ett jämställt Västernorrland 2024-2027.

Beskrivning av ärendet

Strategin Ett jämställt Västernorrland anger mål och riktning för jämställdhetsarbetet i länet. Den har tagits fram av länsstyrelsen efter samtal och diskussioner med en rad företrädare för länet, ungdomar, sakkunniga, chefer och politiker

Den ska också fungera som ett stöd och bidra till samarbete, lärande och praktiskt arbete inom området.

Strategin tar sin utgångspunkt i de nationella jämställdhetspolitiska delmålen och regeringens utpekade områden. Därefter har tre prioriterade områden identifierats i länet med bakgrund till de regionala behov och förutsättningar som finns i Västernorrland.

Frageställningarna har kretsat kring prioritering av utvecklingsområden, samverkansformer, centrala aktörer i arbetet och länsstyrelsens roll. Genom att involvera olika aktörer har strategin fått en starkare förankring och ett innehåll som speglar länets behov och möjligheter.

Strategins regionalt prioriterade områden är:

- Förebygga mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor
- Jämställd utbildning och arbetsmarknad
- Omfördela makt och inflytande mellan kvinnor och män

Länsstyrelsens uppdrag från regeringen är att ta fram länsstrategier för 2024-2027 i syfte att bidra till de jämställdhetspolitiska målen. Uppdraget

formulerade att strategierna särskilt ska fokusera på ekonomisk jämställdhet, utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden och jämställdhetsintegrering inom civil beredskap.

Genom att ansluta sig till strategin för ett jämställt Västernorrland 2024-2027 ingår Härnösands kommun i ett samarbete över organisationsgränserna. I de regionalt prioriterade områdena med dess mål ska Härnösands kommun prioritera insatser för att bidra till ökad jämställdhet.

Samarbetet är även ett gemensamt lärande där kommunen ska beskriva vilka insatser/processer som verksamheten genomfört eller som pågår.

Socialt perspektiv

Genom att ansluta sig till strategin Ett jämställt Västernorrland 2024-2027 kommer kommunen genom sitt ställningstagande och val av prioriterade fokusområden att på olika sätt bidra till ökade likvärdiga förutsättningar och livsvillkor för kvinnor, män, flickor och pojkar.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte påverka detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Att ansluta sig till jämställdhetsstrategin är att besluta sig för att arbeta för ökad jämlikhet. Forskningsöversikter visar att jämställdhet kan fungera som en hävstång för tillväxt på olika sätt. Om ojämställdhet råder har inte kvinnor och män samma förutsättningar att bidra till tillväxt. Det finns enligt forskningen idag en begränsning i kvinnors möjlighet till företagande och deltagande på arbetsmarknaden. Beslutet om att ansluta sig till strategin kan utifrån forskningens slutsatser bidra till ökad tillväxt för regionen och kommunen.

Petra Werner
Chef kanslienheten

Bilagor

Ett jämställt Västernorrland - En länsstrategi för jämställdhet 2024-2027

Länsstyrelsen
Västernorrland

Ett jämställt Västernorrland

En länsstrategi för jämställdhet 2024-2027

Länsstyrelsen Västernorrlands publikationsserie
ISSN 1403-624X

Publikationsnummer: 2024:2

Diarienummer: 800-295-2024

Författare: Jenny Långström

Denna publikation går att beställa i alternativt format.

Kontaktuppgifter:

Länsstyrelsen Västernorrland

Postadress: 871 86 Härnösand

Telefon: 0611-34 90 00

E-post: vasternorrland@lansstyrelsen.se

Webb: www.lansstyrelsen.se/vasternorrland

Förord

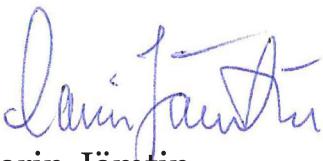
Jämställdhet är en förutsättning för ett gott liv, ett attraktivt län och en hållbar utveckling. Vårt län behöver samlas kring ett antal knäckfrågor för regional utveckling de närmaste åren och det kräver att vi arbetar för ökad jämställd om vi ska kunna möta framtiden på bästa sätt.

Länsstyrelsen har fått i uppdrag av regeringen att ta fram en länsstrategi för jämställdhet för att de jämställdhetspolitiska målen ska få genomslag i länet. Riktningen på strategin utgår från den nationella jämställdhetspolitiken, men har anpassats utifrån länets specifika utmaningar och förutsättningar.

Jämställdhetsstrategin anger mål och riktning för arbetet och är strategiskt vägledande för länets aktörer. Strategin ska ses som ett stöd för länets aktörer att påbörja, stärka eller vidareutveckla det egna jämställdhetsarbetet och skapa möjligheter till samverkan kring jämställdhet.

Länsstyrelsen värderar samarbete och nätverkande över länsgränserna och Västernorrland har haft stor nytta av bland annat Länsstyrelsen i Västerbottens länsstrategi som togs fram ett år tidigare.

Länsstyrelsen Västernorrland ser fram emot att arbeta tillsammans med olika aktörer i ett intensifierat jämställdhetsarbete på många håll runt om i länet. Med gemensamma krafter kan vi göra förflyttningar för ett mer jämställt län.

Carin Jämtin

Landshövding, Länsstyrelsen Västernorrland

Innehåll

Ett jämställt Västernorrland - en länsstrategi för jämställdhet	5
Uppdraget	5
Gemensam kraftsamling för ökad jämställdhet	5
Från nationella mål till läns specifika prioriteringar	7
Prioriterat område 1	9
Prioriterat område 2	15
Prioriterat område 3	21
Uppföljning	27
Uppföljning av nyckeltal och statistik	27
Uppföljning av anslutna verksamheters insatser	27
Nyckeltal	28
Förebygga mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor	29
Jämställd utbildning och arbetsmarknad	30
Omfördela makt och inflytande mellan kvinnor och män	31
Tillsammans gör vi jobbet	32
Jämställdhetsintegrering	33
Länsstyrelsens roll och uppdrag	34

Ett jämställt Västernorrland - en länsstrategi för jämställdhet

Syftet med strategin Ett jämställt Västernorrland är att ge en riktning för utvecklingsarbetet med jämställdhet i länet. Den visar på hur länets aktörer, enskilt och tillsammans kan bidra till utvecklingen av de nationella jämställdhetspolitiska målen utifrån våra specifika förutsättningar i Västernorrland.

Strategin ska vara ett stöd och bidra till samarbete, lärande och praktiskt arbete inom jämställdhetsområdet. Strategin tar avstamp i grundläggande frågor för ett hållbart samhälle såsom demokrati, folkhälsa och mänskliga rättigheter vilka är en förutsättning för jämställdhetsarbetet. Arbetet bidrar också till att nå de globala målen inom Agenda 2030. Särskilt målen god hälsa och välbefinnande, god utbildning, jämställdhet, anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt samt fredliga och inkluderande samhällen. Strategin är ett av verktygen på vägen mot ett mer jämställt Västernorrland.

Uppdraget

Länsstyrelsen ska, i enlighet med uppdrag från regeringen, ta fram länsstrategier för 2024–2027 i syfte att bidra till de jämställdhetspolitiska målen. Strategierna bör särskilt fokusera på ekonomisk jämställdhet, utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden och jämställdhetsintegrering inom civil beredskap.

Gemensam kraftsamling för ökad jämställdhet

För ökad jämställdhet behövs samarbete och ömsesidigt lärande. För att uppnå jämställdhet behöver vi arbeta inom våra respektive organisationer, i vår kontakt med medborgarna och tillsammans över organisationsgränserna.

Det behövs ökade kunskaper om värdet av ett aktivt lärande jämställdhetsarbete i länet. Det förutsätter att vi bygger upp ett modigt ledarskap, där vi stöttar varandra, vågar prova oss fram och anammar innovativa sätt att möta samhällsutmaningar.

I den Regionala utvecklingsstrategin (RUS) har aktörer i länet identifierat ett antal grundläggande principer som är gemensamma för alla målområden.¹ Principerna ska beaktas i de beslut och initiativ som tas inom ramen för den regionala utvecklingsstrategin. En av principerna är jämställdhet och beskrivs enligt följande:

”Jämställdhet är en förutsättning för en hållbar regional utveckling. Genom att integrera jämställdhet med intersektionellt perspektiv i det regionala utvecklingsarbetet kommer kompetens, innovationsförmåga och företagsamhet från länets hela befolkning att tillvaratas. Arbetet ska i alla delar drivas av en normändrande ansats som utmanar stereotypa tankesätt och handlande kring kön, som tillsammans med faktorer såsom ålder, etnicitet och funktionalitet samverkar.”

Länsstrategin kan användas som stöd i att stärka det regionala och lokala arbetet med jämställdhet. Den anger mål och riktning för arbetet och är strategiskt vägledande för länets statliga myndigheter, regionen, civilsamhällesorganisationer, näringslivet och länets sju kommuner.

Ett mer jämställt samhälle skapas genom att många organisationer tillsammans och samtidigt genomför förändringar i sina verksamheter. Varje aktör i länet fokuserar på det eller de områden och målbilder som är aktuella för den egna organisationen. Avsikten med strategin är att varje organisation ska bryta ner och koppla an målbilderna i strategin till egna mål och genomföra planerade aktiviteter som är relevanta för den egna verksamheten, men även identifiera vad som kan genomföras tillsammans med andra aktörer i länet.

Strategin är inte en handlingsplan, som i detalj beskriver åtgärder och aktiviteter. Den beskriver en gemensam riktning – Ett jämställt Västernorrland. Riktningen kan fungera som en påminnelse om vart vi är på väg i det vi gör på uppdrag av medborgarna, varje dag, på olika sätt, runtom i länet.

¹ Region Västernorrland, Ett Västernorrland – Handlingskraft, livskraft och naturkraft. Regional utvecklingsstrategi för Västernorrland, 2020-2030.

Från nationella mål till läns specifika prioriteringar

Ett jämställt Västernorrland har tagit sin utgångspunkt i de nationella jämställdhetspolitiska delmålen samt de tre områden som av regeringen i länsstyrelsernas regleringsbrev för 2023 pekats ut som prioriterade områden. Det vill säga ekonomisk jämställdhet, utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden och jämställdhetsintegrering inom civil beredskap.

De nationella jämställdhetspolitiska delmålen omhändertas av de regionalt prioriterade områdena. Genom att integrera flera nationella delmål i regionala utmaningar, förutsättningar och behov kommer politiken närmare det regionala och lokala arbetet.

Strategin är uppdelad i tre regionalt prioriterade områden med ett antal tillhörande målbilder. De tar sin utgångspunkt i de behov, utmaningar och förutsättningar som identifierats i länet. De prioriterade områdena har tagits fram utifrån de nationella jämställdhetspolitiska målen och har anpassats utefter regionala behov och förutsättningar i Västernorrland. Det har framför allt gjorts i samtal och diskussioner med ungdomar, sakkunniga, chefer och politiker.

Under varje prioriterat område finns mellan tre och fyra målbilder. Under varje målbild finns rubriken förflyttningar. Där illustreras det arbete som behöver ske för att målbilden ska kunna nås. Detta arbete kan enskilda verksamheter göra på egen hand eller tillsammans med andra men det är också förflyttningar som behöver ske på samhällsnivå. Till varje prioriterat område finns ett antal kvantitativa nyckeltal som är ett av flera sätt för att följa utvecklingen av arbetet.

De tre prioriterade områdena är:

- Förebygga mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor
- Jämställd utbildning och arbetsmarknad
- Omfördela makt och inflytande mellan kvinnor och män

Jämställdhetspolitikens övergripande mål

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv

Nationella jämställdhetspolitiska delmål

En jämn fördelning av makt och inflytande

Ekonomisk jämställdhet

Jämställd utbildning

Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet

Jämställd hälsa

Mäns våld mot kvinnor ska upphöra

Regeringens utpekade områden

Ekonomisk jämställdhet

Utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden

Jämställdhetsintegrering inom civil beredskap

Regionalt prioriterade områden

Förebygga mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor

Jämställd utbildning och arbetsmarknad

Omfördela makt och inflytande mellan kvinnor och män

Prioriterat område 1

Förebygga mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor

Mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor, mot varandra och mot sig själva är ett allvarligt problem. Kvinnor och flickor utsätts oftare för våld av någon närstående och oftare i hemmet medan män och pojkar oftare utsätts av någon okänd och på allmän plats.

För att våldet ska upphöra krävs ett kunskapsbaserat, strukturerat och långsiktigt våldsförebyggande arbete med genusförändrande ansats. En genusförändrande ansats innebär att problematisera, reflektera och ifrågasätta förhållningsätt och föreställningar om kön. Våldet som vi behöver arbeta med är brett och omfattar hela spektret från sexistiska, homofoba och rasistiska skämt till mord.²

En enkätstudie med elever i årskurs nio i Västernorrland visar att det finns stora skillnader mellan tjejers och killars livsvillkor, både i och utanför skolan. Särskilt när det kommer till tjejers höga utsatthet för sexualiserade former av trakasserier online och in real life (IRL) samt olika former av våld från en pojkvän. Det finns alarmerande skillnader mellan tjejers och killars psykiska hälsa.

En förklaring till att tjejer i högre grad än killar rapporterar mer psykisk ohälsa är att det finns starka samband mellan hälsa och utsatthet för olika former av våld och trakasserier.³

***Det finns
alarmerande
skillnader mellan
tjejers och killars
psykiska ohälsa***

2 Jämställdhetsmyndigheten. Inget att vänta på. Handbok för våldsförebyggande arbete, 2020.

3 Gillander Gådin, K., Dahlström, A. & Dahlqvist, H. (2024a:8) Ungas psykiska hälsa och utsatthet för våld och trakasserier. Rapport från en enkätstudie till elever i årskurs nio i Västernorrland. Mittuniversitetet i samarbete med Region Västernorrland och Länsstyrelsen Västernorrland.

Rapporten visar också att individer som varit utsatta för våld och trakasserier i högre utsträckning rapporterar mer psykosomatiska besvär, mer depressiva symtom, mer självskadebeteende och är oftare hemma från skolan utan att vara sjuka.⁴

Att vara utsatt för sexualiserade former av våld och trakasserier påverkar den egna identiteten och självkänslan på ett djupare plan jämfört med de icke-sexualiserade formerna. Det kan förklara de starka kopplingarna till psykisk ohälsa bland tjejer.⁵

Att känna delaktighet och att ha inflytande är betydelsefullt för hälsa och välbefinnande⁶, men också för att lyckas i skolan. Ett mått på delaktighet och inflytande handlar om hur eleverna upplever samarbetet, kommunikationen och den demokratiska kompetensen i klassen.⁷ Studier visar att de klasser som har en hög grad av delaktighet utifrån dessa tre dimensioner också har bättre betyg och lägre grad av mobbning⁸, eleverna upplever en lägre grad av diskriminering på skolan⁹ och de rapporterar en lägre förekomst av sexuella trakasserier, både online och IRL.¹⁰

I det våldsförebyggande arbetet och i mötet med våldsutsatta är det viktigt att vara medveten om att flera maktordningar samspelar och förstärker varandra. Grupper med särskilt svagt samhällsskydd såsom personer med funktionsvariationer, äldre, etniska och religiösa minoriteter och kvinnor utan uppehållstillstånd kan löpa större risk att utsättas för våld.

En majoritet av våldsbrotten begås av män och pojkar och är riktad mot andra män, pojkar, kvinnor och flickor.¹¹ Mäns och killars våld är idag ett samhällsproblem och uttrycker sig i gängmiljöer och kriminella nätverk, i nära relationer,

4 Ibid

5 Schnittker, 2022.

6 Warne et al., 2017.

7 Gillander Gådin, K., Dahlström, A. & Dahlqvist, H. (2024a:8) Ungas psykiska hälsa och utsatthet för våld och trakasserier. Rapport från en enkätstudie till elever i årskurs nio i Västernorrland. Mittuniversitetet i samarbete med Region Västernorrland och Länsstyrelsen Västernorrland.

8 Ahlström, 2010.

9 Carlerby et al., 2012.

10 Dahlström et al. 2023.

11 MÅN – Mäns våld (mfj.se)

på gatan, i krogmiljö, vid idrottsarenor, på arbetet och i skolan.¹² Detta våld kan kopplas till destruktiva normer kring maskulinitet eller den frustration som dessa normer kan leda till.

Destruktiva normer om maskulinitet bygger på att våld ses som något manligt och ger status. Normerna bidrar också till att män inte söker vård i tid, lever ohälsosammare och har fler riskfyllda vanor.¹³

Den yttersta konsekvensen av destruktiva maskulinitetsnormer är det dödliga våldet. Män är kraftigt överrepresenterade både som förövare och offer för våld. 88 procent av de lagföringsbeslut för brott mot person i polisområde Region Nord avser gärningspersoner som är män.¹⁴

Omkring 21 000 kvinnor och 8 500 män i Västernorrland blir misshandlade, våldtagna, isolerade och frantagna rätten att leva ett liv fritt från våld och förtryck någon gång under sina liv. Det könsrelaterade våldet kostar samhället omkring 1 miljard kronor per år i Västernorrland.¹⁵

12 Extrema mansideal bakom gängkriminalitet – forskning.se.

13 SOU 2014:6. Män och jämställdhet.

14 Brottsförebyggande rådet, 2021.

15 Länsstyrelsen Västernorrland, 2022. Förebygga och motverka mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor och våld i nära relationer. Regional handlingsplan för Västernorrlands län 2022–2026.

Målbild. Destruktiva maskulinitetsnormer motverkas

Förflyttning

- Kopplingen mellan traditionella normer kring kön och våld har synliggjorts
- Unga män och pojkar involveras i arbetet med jämställdhet och begränsande maskulinitetsnormer
- Grundskolan och gymnasieskolan har stärkt sitt arbete om sexualitet, samtycke och relationer

Målbild. Livsvillkor och förutsättningar för grupper med svagt samhällsskydd beaktas särskilt i arbetet med mäns våld mot kvinnor

Förflyttning

- Rutiner för att ställa frågan om våld i nära relation, hedersrelaterat våld och förtryck samt sexuell exploatering inkluderar den livssituation som personer i grupper med svagt samhällsskydd befinner sig i
- Kunskapen om rätten till kroppslig integritet bland personal på LSS-boenden och inom daglig verksamhet har ökat
- Kunskapen om särskild utsatthet/tecken på utsatthet kopplat till våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor har ökat bland personal som arbetar inom äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade

Målbild. Flickor och pojkar har rätt till en skolmiljö fri från kränkningar och trakasserier

Förflyttning

- Kommunerna prioriterar ett universellt, kunskapsbaserat och långsiktigt våldsförebyggande arbete med en genusförändrande ansats i grundskolan exempelvis utifrån Jämställdhetsmyndighetens handbok *Inget att vänta på*
- Ungas delaktighet i det våldsförebyggande arbetet har stärks
- Vårdnadshavare och andra viktiga vuxna informeras och inkluderas i arbetet med att förebygga våld bland unga
- Samverkan och samsyn kring vad som är våld har stärkts mellan skola, fritid- och föreningsverksamhet

Prioriterat område 2
***Jämställd utbildning och
arbetsmarknad***

Könsstereotypa föreställningar om vad män och kvinnor, flickor och pojkar förväntas utbilda sig till, arbeta med eller ansvara för i hemmet, påverkar deras möjligheter till personlig utveckling, hälsa och möjligheter att forma sina egna liv.

Gymnasieskolan i Västernorrland är könssegregerad. Flickor och pojkar gör i stor utsträckning könsbundna utbildningsval. Läsåret 2022/2023 var det en jämn könsfördelning på fyra av totalt nitton gymnasieprogram.¹⁶ Könsstereotypa normer kring yrken bidrar till att flickor och pojkar, kvinnor och män gör olika val i utbildningssystemet vilket upprätthåller könssegregeringen på arbetsmarknaden. De traditionella utbildningsvalen försvårar en hållbar kompetensförsörjning och kommunal och regional utveckling.

Flickor har som grupp högre betyg i grundskolan och det är färre pojkar som fullföljer sin gymnasieutbildning. Flickor är i högre utsträckning stressade av skolarbetet. I Västernorrland upplever 48 procent av flickorna i 15 års ålder att de är mycket stressade av skolarbetet, motsvarande siffra för pojkar är 23 procent.¹⁷

Fler kvinnor än män utbildar sig på högre nivå men stora skillnader finns mellan kommunerna¹⁸. I samtliga kommuner tjänar män mer än kvinnor.¹⁹ Det betyder att kvinnor som vidareutbildar sig inte får betalt för sin utbildning när

I samtliga kommuner i Västernorrland tjänar män mer än kvinnor.

16 Skolverket. Studerande på nationella program i Västernorrland, Läsåret 2022/2023.

17 Folkhälsomyndigheten. Skolbarns hälsovanor, 2021–2022.

18 Statistiska centralbyrån. Utbildningsregistret, 2022.

19 Statistiska centralbyrån. Genomsnittlig förvärvsinkomst i befolkningen, 2020.

de kommer ut på arbetsmarknaden eller startar företag i Västernorrland. Inkomsten från arbete är vanligtvis den största inkomstkällan vilken ligger till grund för ersättningar som sjukpenning, föräldrapenning och pension. Fler kvinnor har en lägre inkomst och arbetar mer deltid än män. Detta påverkar kvinnors sammanlagda livsinkomst negativt. En ansträngd ekonomi är också en bidragande orsak till att kvinnor tvingas stanna kvar i destruktiva relationer. Fler kvinnor än män är sjukskrivna, vilket har flera bakomliggande orsaker, bland annat skillnader i makt att påverka sin arbetssituation och arbetstider samt större ansvar för hushållsarbete och barn.

Ett ojämnt uttag av föräldraförsäkring utgör ett hinder för jämställdhet mellan kvinnor och män i Västernorrland. Kvinnor nyttjar föräldraförsäkringen i större utsträckning än män. 69 procent av föräldradighetsdagarna togs ut av kvinnor 2023 medan männen stod för 31 procent av det totala uttaget. Den tillfälliga föräldrapenningen (VAB-dagar) nyttjas mer jämställt. Kvinnor stod för 61 procent av de uttagna dagarna 2023 och männen för 39 procent.²⁰ Utöver uttag av föräldraförsäkringen är annan anhörigomsorg, såsom vård av äldre, stöd till en närstående som är svårt sjuk eller stöd till barn med funktionsnedsättning exempel på omsorgsarbete som till stor del utförs av kvinnor.²¹

Ett ojämnt uttag av föräldraförsäkringen utgör ett hinder för jämställdhet mellan kvinnor och män i Västernorrland.

Medellivslängden skiljer sig åt mellan könen. För kvinnor med förgymnasial utbildning har den stannat på samma nivå sedan 90-talet, samtidigt som den ökar i den övriga befolkningen (kvinnor med gymnasial eller högre utbildningsnivå och män, oavsett utbildningsnivå).²² Medellivslängden för kvinnor i Västernorrland är 83,6 år och för män 80 år och är därmed bland de lägsta i landet.²³

Utrikesfödda kvinnor och kvinnor med funktionsvariation har svårare att etablera sig på arbetsmarknaden, vilket ytterligare försvårar deras möjligheter

20 Försäkringskassans statistikdatabas, 2022.

21 Försäkringskassans statistikdatabas, 2022, 2023.

22 Jämställdhetsmyndigheten. Lågutbildade kvinnors medellivslängd ökar inte i samma takt som andra grupper, 2020.

23 Statistiska centralbyrån. Medellivslängden i Västernorrlands län, 2023.

till ekonomisk självständighet och egen försörjning. Många utrikes födda kvinnor uttrycker upplevelser av strukturell diskriminering utifrån etnicitet, kön, religionstillhörighet, funktionsvariation, klass och ålder. Upplevelserna berör till exempel möten med sjukvård, förskola, socialtjänst och myndigheter.²⁴

I mötet med olika offentliga aktörer får utrikes födda kvinnor ett annat bemötande och andra insatser jämfört med utrikes födda män. Stereotypa föreställningar hos handläggare på myndigheter innebär att utrikes födda kvinnor bland annat får bristfälliga kompetenskartläggningar och i högre grad anvisas till insatser med syfte att uppfylla aktivitetskravet snarare än att de ska leda till arbete. Diskriminering och fördomsfullt bemötande förekommer även i kontakter med arbetsgivare. Det är särskilt förekommande bland kvinnor som bär slöja.²⁵ Diskriminering och missgynnande på arbetsmarknaden tar sig olika uttryck och etnicitet och kön har betydelse för vilka typer av jobb en individ får.²⁶

24 Jämställdhetsmyndigheten. Mellan tillit och misstro. Utrikes födda kvinnor om sina behov och hinder i relation till arbetsmarknadsetablering, 2020.

25 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Unga utrikes födda kvinnors etablering i arbetslivet. En analys av hinder och möjligheter, 2021.

26 Se till exempel; SOU 2006:60. Utredningen om makt, integration och strukturell diskriminering. På tröskeln till lönearbete. Diskriminering, exkludering och underordning av personer med utländsk bakgrund; Länsstyrelsen Stockholm. Antisvart rasism och diskriminering på arbetsmarknaden, 2018.

Målbild. Flickor och pojkar har samma rätt, möjlighet och villkor att lyckas och må bra i skolan

Förflyttning

- Flickor och pojkar oavsett socioekonomisk bakgrund eller migrationsbakgrund har förutsättningar att uppnå goda skolresultat
- Skolstressen hos både flickor och pojkar har minskat
- Skolor och förskolor arbetar systematiskt med genusfrågor
- Flickor och pojkar möts av en normkritisk studie- och yrkesvägledning som ökar valfriheten i valet av utbildning

Målbild. Kvinnor och män har likvärdiga arbetsvillkor och arbetsmiljö oavsett vilken bransch de arbetar inom

Förflyttning

- Förutsättningarna för att arbeta heltid i kvinnodominerade verksamheter har stärkts
- Arbetsmiljön inom kvinnodominerade branscher har förbättrats
- Mansdominerade arbetsplatser arbetar med sin organisationskultur så att både kvinnor och män väljer att stanna och arbeta kvar

Målbild. Kvinnor och män har samma ansvar för hemarbetet och möjlighet att ge och få omsorg på lika villkor

Förflyttning

- Fler arbetsgivare inom mansdominerade branscher arbetar med normer kopplat till föräldraledighet och uppmuntrar såväl längre uttag av föräldraledighet som uttag av tillfällig föräldrapenning (även kallat vård av barn, VAB)

Målbild. Fler utrikes födda kvinnor är etablerade på arbetsmarknaden, vilket ger ekonomisk självständighet

Förflyttning

- Förbättra myndighetssamverkan och samverkan med civilsamhällets aktörer kopplat till etableringsinsatser
- Likvärdigt bemötande fritt från diskriminering och rasism
- Likvärdig tillgång till insatser och stöd
- Anpassad information och kommunikation för att nå individen

Prioriterat område 3

Omfördela makt och inflytande mellan kvinnor och män

Kvinnor och män, flickor och pojkar ska ha samma möjlighet att vara aktiva samhällsmedborgare och påverka samhällets utveckling. Det innefattar representation i näringslivet, offentlig sektor, politiken och civilsamhället, och täcker både den formella och den informella makten.

I Västernorrland är uppdelningen mellan kvinnors och mäns representation på chefspositioner i offentlig och privat sektor tydlig. Fler kvinnor än män är chefer i offentlig verksamhet och det motsatta förhållandet finns i privat sektor.²⁷ På de allra högsta positionerna, VD, är endast 14 procent kvinnor i Västernorrland.²⁸ Jämställda styrelser är ytterligare ett område där könsfördelningen är snedvriden, i Västernorrland innehar kvinnor 19 procent av styrelseplatserna.²⁹

Makt och inflytande handlar inte enbart om representation utan även om möjligheten att påverka sitt eget liv och samhället i stort. När fler deltar i demokratiska processer och upplever sig vara delaktiga i samhället blir demokratin starkare. Att få möjlighet att vara delaktig i demokratin är en grundpelare för individens tillit till samhället och dess medborgare. I Västernorrland finns en relativt hög grad av föreningsaktivitet³⁰ och en högre grad av tillit jämfört med riket.³¹

27 Statistiska centralbyrån. Yrkesregistret, 2021.

28 ALMI, Jämställt i styrelserummen efter 2050. Styrelsekartläggning, 2023. (Företag med minst 5 miljoner i omsättning och/eller minst fem anställda och som har minst två ordinarie styrelseledamöter).

29 Ibid.

30 Statistiska centralbyrån. Undersökningarna av levnadsförhållanden, siffror för Mellersta Norrland, 2021

31 Folkhälsomyndigheten. Hälsa på lika villkor, 2019–2022.

I länet röstar män i något lägre utsträckning än kvinnor och valdeltagandet i riksdagsvalet 2022 minskade bland både kvinnor och män. Kvinnor och män röstar även i olika hög utsträckning beroende på vilken utbildningsnivå de har. I Västernorrland röstade 74 procent av kvinnorna med förgymnasial utbildning i riksdagsvalet medan siffran för kvinnor med eftergymnasial utbildning var 94 procent.³²

En majoritet anser att jämställdhet är viktigt, ändå finns det skillnader mellan grupperna kvinnor och män.

Kvinnor och män som engagerar sig i samhällsfrågor blir mer utsatta för hot och hat. Personer som bryter mot normer rörande könsidentitet, sexualitet eller hudfärg löper större risk att utsättas för hot och hat, framför allt om de lyfter ämnen som feminism, genus, jämställdhet och rasism.³³ Hot och hat gentemot personer i det offentliga rummet är ett hot mot demokratin, kränker individers rättigheter och minskar det samhälleliga engagemanget.

I samhället i stort syns en ökad ideologisk skillnad mellan kvinnor och män. Även om en majoritet anser att jämställdhet är viktigt, finns det skillnader mellan grupperna kvinnor och män. Särskilt stor är skillnaden mellan unga kvinnors och mäns uppfattning om jämställdhet, där en stor grupp unga män har en konservativ syn på kön och menar att kvinnor överdriver jämställdhetsproblem och anser att män är bättre ledare och chefer än kvinnor.³⁴

Jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar kommer inte automatiskt, det är inte en generationsfråga.

Jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar kommer inte automatiskt, det är inte en generationsfråga³⁵, utan något som vi systematiskt behöver arbeta med inom livets alla området. Ett område som regeringen har identifierat som särskilt viktigt är arbetet med den civila beredskapen.

32 Statistiska centralbyrån. Valdeltagande i riksdagsvalet, 2022.

33 Regeringskansliet. Till det fria ordets försvar, 2017.

34 Jämställdhetsmyndigheten. Ett sekel av rösträtt och valbarhet. En uppföljning av det jämställdhetspolitiska delmålet en jämn fördelning av makt och inflytande, 2021.

35 Jämställdhetsmyndigheten. Ett sekel av rösträtt och valbarhet. En uppföljning av det jämställdhetspolitiska delmålet en jämn fördelning av makt och inflytande, 2021.

Långvariga kriser och ytterst krig har stor påverkan på människor och samhället i stort. Återuppbyggnaden av Sveriges totalförsvaret pågår, vilket också omfattar den civila beredskapen. Civil beredskap syftar till att förbereda oss på olika slags samhällsstörningar för att skydda samhällets grundläggande skyddsvärden. Det omfattar, människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, demokrati, rättssäkerhet, mänskliga fri- och rättigheter, miljö och ekonomiska värden samt nationell suveränitet.³⁶

I händelser av kriser som skogsbränder, översvämningar eller krigshandlingar behöver ofta beslut fattas och åtgärder genomföras snabbt. Människors olika förutsättningar och villkor som finns i vardagen riskerar att förstärkas i tider av kris och krig.³⁷ För att klara de belastningar som samhället ställs inför under kris eller krig behöver aspekter som rör jämställdhet och frågor om människors livsvillkor och förutsättningar redan finnas integrerade i berörda verksamheter.

36 Beskrivning av Totalförsvaret och civil beredskap, det svenska civila beredskapssystemet (msb.se).

37 Röda Korset. Människan i krisen. Ett humanitärt perspektiv på Sveriges krisberedskapssystem, 2021.

Målbild. Kvinnor och män, flickor och pojkar har samma rätt och möjlighet att forma villkoren för och delta i beslutsfattandet i samhällets alla sektorer

Förflyttning

- En jämnare könsfördelning på ledande positioner inom näringslivet och offentligsektor
- Både kvinnor och män ses som självklara makthavare och ledare utan könsstereotypa föreställningar
- Fler kvinnor sitter i länets bolagsstyrelser

Målbild. Kvinnor och män, flickor och pojkar känner tillit till samhället och är delaktiga i utvecklandet av demokratin

Förflyttning

- Synliggöra och motverka hat, hot och trakasserier i det offentliga rummet
- Organisationer i länet möjliggör för mäns och pojkars engagemang i jämställdhetsfrågor
- Fler arenor där flickor och pojkar får komma till tals i frågor som rör utvecklingen finns i länet

Målbild. Kvinnors och flickors behov, livsvillkor och förutsättningar beaktas i högre utsträckning i uppbyggnaden av och deltagande i den civila beredskapen

Förflyttning

- Berörda organisationer integrerar jämställdhet och mänskliga rättigheter i sitt beredskapsarbete utifrån befintliga stödmaterial
- Berörda organisationer lyssnar in och samverkar med civilsamhällesorganisationer som har goda kunskaper om kvinnor och mäns olika förutsättningar och villkor

Uppföljning

Ett jämställt Västernorrland sträcker sig över perioden 2024–2027. Under strategiperioden kommer arbetet att följas upp löpande.

Uppföljning av nyckeltal och statistik

Länsstyrelsen följer vartannat år upp könsuppdelad statistik och nyckeltal på lokal och regional nivå utifrån de regionala målbilderna i strategin.

Uppföljning av anslutna verksamheters insatser

Anslutna verksamheter följer upp sina insatser utifrån sin verksamhet och målsättningarna i strategin som verksamheten bidragit till. Vartannat år beskriver anslutna verksamheter kortfattat de insatser de genomfört. Länsstyrelsen tillhandahåller vägledning och stöd i detta arbete.

Länsstyrelsen sammanställer beskrivningarna från anslutna verksamheter samt utfall av nyckeltalen till en regional lägesbild i relation till målbilderna i strategin.

Nyckeltal

Nyckeltalen syftar till att visa hur de prioriterade områdena och tillhörande målbilderna mäts och följs upp, vilken statistik/källa som används samt vilket av de globala målen nyckeltalet inryms inom.

Länsstyrelsen förväntar sig att det jämställdhetsarbete som kommer att ske i länet inom ramen för strategin Ett jämställt Västernorrland kommer att påverka identifierade nyckeltal i positiv riktning. Vissa nyckeltal kommer att visa på större förflyttning än andra. Förflyttningarna är beroende av vilka aktörer som ansluter sig till strategin och bidrar till de olika målbilderna. En strukturerad dialog med anslutna aktörer ska ske i början av strategiperioden med syfte att fastställa hur stor förflyttning vi tillsammans kan åstadkomma. Det omfattar både de delar som kan kvantifieras genom nyckeltal och den kvalitativa förflyttningen i de olika verksamheter som anslutit sig till strategin.

Förebygga mäns och pojkars våld mot kvinnor och flickor

Nyckeltal	Statistik/Källa	Koppling till Agenda 2030
Invånare i åldrarna 16–84 år som oroar sig mycket eller ganska ofta för att utsättas för våldtäkt respektive sexuella angrepp.	BRÅ, Nationella trygghetsundersökningen (NTU)	Mål 5 Delmål 5.2
Invånare som valt en annan väg eller annat färd sätt på grund av oro för att utsättas för brott	BRÅ, Nationella trygghetsundersökningen (NTU)	Mål 5 Delmål 5.2
Antal yrkesverksamma som genomgått Webbkurs om våld respektive Webbkurs om heder.	Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK)	Mål 5 Delmål 5.2
Antal kommuner som:		
Arbetar med universellt våldsförebyggande metoder med genusförändrande ansats	Kommunerna	Mål 5 Delmål 5.2
Kartlägger brott inom området mäns våld mot kvinnor i sina lokala brottsförebyggande lägesbilder	Kommunerna	Mål 5 Delmål 5.2
Inkluderar mäns våld mot kvinnor i sina lokala samverkansöverenskommelser	Kommunerna och Polismyndigheten	Mål 5 Delmål 5.2

Jämställd utbildning och arbetsmarknad

Nyckeltal	Statistik/Källa	Koppling till Agenda 2030
Förvärvsarbetare, inrikes födda respektive utrikes födda.	Arbetsförmedlingen	Mål 8
Sammanräknad förvärvs-inkomst	SCB	Mål 5 Delmål 5a
Utbildningsnivå i åldrarna 25–64 år*	SCB, Utbildningsregistret	Mål 4 Delmål 4.1
Meritvärde för elever som avslutat årskurs 9	Skolverket	Mål 4
Utbetala nettodagar av föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning	Försäkringskassan	Mål 5
Självskattat allmänt hälsotillstånd	Hälsa på lika villkor. Region Västernorrland/ Folkhälsomyndigheten	Mål 3
Sjuk- och aktivitetsersättning	Försäkringskassan	Mål 8
Hel- och deltidsarbete	SCB, AKU	Mål 8
Tio vanligaste yrkena för kvinnor respektive män	SCB, Yrkesregistret	
Avgångna från gymnasieskolan efter program	Skolverket	Mål 4

* Nyckeltal som är märkta med asterix är en del av folkhälsopolitikens kärnindikatorer.

Omfördela makt och inflytande mellan kvinnor och män

Nyckeltal	Statistik/Källa	Koppling till Agenda 2030
Ledamöter, ersättare och ordförande i kommunfullmäktige och kommunstyrelser, regionfullmäktige samt regionstyrelsen	SCB, undersökning av förtroendevalda	Mål 5 Delmål 5.5
Förtroendevalda som uppgett att de utsatts för hot, hat och/eller våld	BRÅ, Politikernas trygghetsundersökning	Mål 5
Chefer utifrån sektorstillhörighet	SCB, Bolagsverket	Mål 5 Delmål 5.5
Valdeltagande i regionval, kommunval och riksdagsval*	SCB	Mål 5
Andel kvinnor som styrelseledamöter	Almi, Styrelsekartläggning	Mål 5 Delmål 5.5
Antal aktörer som integrerat jämställdhet och mänskliga rättigheter i sitt beredskapsarbete utifrån befintliga stödmaterial		
Antal aktörer som lyssnar in/samverkat med civilsamhällsorganisationer med kunskap om kvinnor och mäns olika förutsättningar och villkor		

Tillsammans gör vi jobbet

För att Västernorrland ska bli jämställt behöver många olika aktörer bidra till arbetet. Är du verksam vid en statlig myndighet, ett lärosäte, inom regionen, en civilsamhällesorganisation, inom näringslivet eller någon av länets kommuner? Era verksamheter och insatser behövs i arbetet för ett jämställt Västernorrland. Välkomna att ansluta er.

Verksamheter som ansluter sig ska:

- Fatta ett ledningsbeslut om att ansluta sig till Ett jämställt Västernorrland
- Skicka in en kortare presentation av hur verksamheten bidrar till/planerar att bidra till målbilderna i strategin samt vilket/vilka målbilder i strategin arbetet fokuserar på
- Synliggöra och dela med sig av sitt jämställdhetsarbete till andra verksamheter i länet
- Vartannat år kortfattat beskriva vilka insatser/processer som verksamheten genomfört eller som pågår
- Meddela namn på en kontaktperson för arbetet till Länsstyrelsen

Länsstyrelsen erbjuder följande till verksamheter som ansluter sig:

- Övergripande stöd i arbetet med jämställdhetsintegrering
- Plats i Länsstyrelsens regionala jämställdhetsnätverk
- Ta del av lärande exempel kring praktiskt jämställdhetsarbete och erfarenhetsutbyte med andra verksamheter
- Publicering på webbplatsen www.jamstalltvasternorrland.se

Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska inkluderas i den ordinarie verksamheten; i planering, genomförande, uppföljning och utveckling. Jämställdhetsintegrering, i kombination med särskilda jämställdhetsåtgärder inklusive insatser för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, är regeringens huvudsakliga strategi för att uppnå samtliga jämställdhetspolitiska delmål.

Länsstyrelsens roll och uppdrag

Sedan 1994 har länsstyrelsen haft i uppdrag att se till att den nationella jämställdhetspolitiken får genomslag på regional och lokal nivå. Uppdraget bygger på att stödja, samordna och utveckla regionalt och lokalt jämställdhetsarbete och annat arbete som har bäring på jämställdhetsområdet, utifrån de jämställdhetspolitiska målen.³⁸ Jämställdhetsintegrering är utpekad som strategi för att genomföra arbetet.

Sedan 2004 har länsstyrelsen ett särskilt uppdrag att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Ansvaret förstärktes 2017 genom antagandet av en tio-årig nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.³⁹ År 2022 utfärdade regeringen en särskild förordning för länsstyrelsens arbete med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. I förordningen fastställs bland annat att länsstyrelsen ska ta fram regionala och sektorsövergripande strategier och handlingsplaner.⁴⁰

Länsstyrelsen Västernorrland har valt att ta fram en gemensam strategi för båda uppdragen, för en sammanhållen jämställdhetspolitik. En särskild handlingsplan för arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor finns framtagen.⁴¹

38 Länsstyrelserna ska även, utifrån inriktningen i Jämställdhetsmyndighetens uppdrag om att stödja arbetet med jämställdhetsintegrering i statliga myndigheter (A2020/02041), stödja myndigheters verksamhet med jämställdhetsintegrering på regional och lokal nivå.

39 En nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Regeringen.se.

40 Förordning (2021:995) om länsstyrelsernas regionala arbete mot mäns våld mot kvinnor. Svensk författningssamling 2021:2021:995 - Riksdagen.

41 Länsstyrelsen Västernorrland, Motverka och förebygga mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer. Regional handlingsplan för Västernorrlands län 2022-2026.

Länsstyrelsen
Västernorrland

jamstalltvasternorrland.se

Redovisning av kommunstyrelsens uppdragsbeslut t o m 2024-02-27

Kommunstyrelseförvaltningen, dnr 2024-4

Uppdraget	KS- beslut, datum samt §	Ansvarig för ärendet	Kommentarer	Pågående / Avslutat
Planprogram Skeppsbron att uppdra till kommundirektören att upprätta planprogram för området Silviabron- Skeppsbron-Sälsten.	2020- 09-08 § 120	Kommundirektör		Pågår Planprogram Skeppsbron har varit vilande under perioden under 2022. Alla dialoger är färdiga och nästa steg är gestaltungs-förslag inför ett antagande av programmet. Två välbesökta workshops (ca 100 Härnösandsbor deltog) kring Skeppsbron och dess gestaltning genomfördes under oktober. Mängder av idéer kläcktes och under 2023 kommer några koncept att provas. Sammanställning och återkoppling till alla som medverkade har skett under vecka 47 (föregående vecka) En gedigen sammanställning utifrån de medborgardialoger som genomförts har nu mynnat ut i ett förslag över hur Skeppsbron skulle kunna utvecklas. Pex-rådet fick den första genomgången i förra veckan och förslaget togs emot väl. Förslaget går nu ut på samråd mellan 27 mars - 17 april. Bland annat erbjuds två öppna samrådsmöten den 5 april till den/de som vill lämna synpunkter. Samhällsnämnden har fattat beslut om planprogrammet som nu går vidare för tjänsteberedning och beslut i KS och därefter KF. Parkeringsutredning ska genomföras tillsammans med fastighetsägare under vintern. Målbilden är att formulera en parkeringslösning som både tar hänsyn till planprogrammets intentioner om grönska, stråk och samlingspunkter och som samtidigt levererar en parkeringslösning som fastighetsägare/handlare ser som ändamålsenlig. Kortsagt en lösning som omfattar tre av kommunens sex inriktningar i målprogram 24-27: "Plats för alla", "Plats för Tillväxt" och "Modig miljökommun"
God och nära vård Västernorrland att uppdra till kommundirektör, Lars Liljedahl, att slutligt fastställa och underteckna programdirektivet för Härnösands kommuns räkning	KF 2020- 02-22 § 8			Pågår. Projektledare finns anställd sedan våren 2021. Hastigheten i utvecklingsarbetet har påtagligt påverkats av pandemin. Under våren kommer bland annat ett "projekt teamarbete vid hemgång" att genomföras. Under hösten planeras utvecklingsarbeten kring a) rehabiliterande förhållningssätt,b) biståndshandläggningc) vårdplanering/översäkring mellan huvudmännen Ett annat angeläget område som väcks är möjligheten att påverka för bland annat vårt eget Tillgänglighetsråd. Eftersom det är ett läns-gemensamt projekt så behöver

			patient/medborgarmedverkan ske på ett likartat/samordnat sätt i hela länet. Ytterligare expertstöd från nationell nivå är också möjligt som fortsättning på utvecklingsarbetet. Regiondirektör + kommundirektörer kommer att fortsätta arbeta med frågan under hösten 2023 vid tre längre och fysiska möten. Hämösand har varit aktiv i planeringen inför länsledningsarbetet. Den särskilda utredaren Anna Nergård var med under våren och bidrog med sin sakkunskap som kritisk vän. Första träffen har genomförts enligt plan i slutet av februari. Konstruktiva och goda samtal präglade mötet som förhoppningsvis både ska mynna ut i ett antal principer som ska vara vägledande för hur vi gemensamt jobbar för Västernorrlandens bästa tillsammans och vi har även fångat in ett antal områden där vi idag inte är nöjda med samarbetet som vi också behöver hitta gemensamma lösningar på. Länsledningen (regiondirektör, hälso- och sjukvårdsdirektör och kommundirektörer kommer att fortsätta träffas under hösten). En sammanfattning av nuläget presenterades för Tillgänglighetsrådet under våren. Bifogas som bilaga denna gång. Digitaliseringsarbetet mellan RVN och länets 7 kommuner saknar idag en ändamålsenlig form – men arbetet ligger samtidigt högt på agendan för alla huvudmän. Lokalt så påbörjades ett gemensamt utvecklingsprojekt med sikte på "intensiv hemrehabilitering (IHR)" den 25/9. Rekrytering av medarbetare till IHR pågår och arbetet beräknas komma igång efter nyår. Tillsammans med Region Västernorrland så initierades också "Digifysisk läkarmedverkan" vid en presskonferens i slutet av oktober. Kort handlar projektet om att de som idag bor på särskilt boende ska ha tillgång till läkare oavsett tid på dygnet. Tillgången på läkare kanske både fysiskt – men även digitalt och syftet är att tidigt upptäcker när hälsan försämras för att kunna sätta in rätt behandling/vård i ett tidigare skede än idag. Systemledningen (Region- och kommundirektörer) träffades den 11/1. Ambitionen är att ta fram en gemensam färdplan för att förverkliga ambitionerna i avsiktsförklaringen gällande "God och nära vård". Ytterligare systemledningsträffar är redan inplanerade under våren. Bland annat konstaterades att det finns många lovande pilotprojekt som skulle behöva skalas upp och breddas. 2024-04-03 Uppföljning av den färdplan mot målbilderna i Programdirektivet för Nära Vård som "Länsledningen" nu jobbar med kommer att göras i slutet av

				april. Fokus i färdplanen ska i första hand vara äldre personer med omfattande behov av hälso- och sjukvård och i andra hand barn- och unga.
KS uppsiktsplikt 2021 att kommundirektören ges i uppdrag att påbörja en dialog mellan bolaget (Technichus) och kommunstyrelsen för att utreda hur en fördjupad samverkan skulle kunna utformas.	KS 2021-11-30 § 211 (dnr 2020-513)			Pågår Just nu är samverkan i huvudsak inriktad på IT-verksamheten där samverkansformerna ska hitta en ändamålsenlig form direkt efter sommaren 2022. Dialog förs också med Technichus VD om att hitta synergier avseende Campusutvecklingen och VR-studion (där Härnösand ligger i nationell framkant vad gäller förmågan att använda VR-tekniken) Samverkansytorna med Technichus inkluderar utöver IT-verksamheten även den i olika sammanhang positivt uppmärksammade VR-studion. Även inom Campus-arbetet kommer samarbetet mellan kommunen och Technichus att fördjupas under 2024. Ambitionen med VR-studion är att den ska bli självfinansierande under 2023. Under hösten 2023 och våren 2024 har flera olika samarbeten diskuterats. Det handlar bland annat om uppdragsutbildningar och kompetensutveckling för kommunens medarbetare. 2024-04-03 Återrapportering av hur samverkan utvecklats mellan Technichus och kommunen sedan uppdraget gavs kommer i skriftlig rapport i KS i maj
Behov av nytt särskilt boende Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att från AB Härnösandshus inhämta förslag på hyresavtal omfattande förhyrning av de nya verksamhetslokaler som fastställts enligt socialnämndens beslut per 2021-06-17, § 82.	KS 2021-02-08 § 26 (dnr 2022-45)			Pågår Arbetet med lokalprogram pågår ambitionen är att kunna göra en upphandling kring årsskiftet med byggstart våren 2023 och färdigställande hösten 2024. Lokalgruppen har hittat en plats inom Gerestaområdet som verksamheten förordar. Detaljplanen gäller för allmänt ändamål vilket stämmer med att bygga äldreboende men planen tillåter endast en våning och vi behöver bygga 3 - 4 våningar. Detta medför att detaljplanen behöver förändras. PEX-gruppen har diskuterat frågan vid senaste sammanträdet. En politisk referensgrupp bildas under hösten med ordförande och andre vice ordförande från KS, Samhälls- och Socialnämnd samt Härnösands Hus styrelse. Referensgruppen ska följa arbetet och bidra i viktiga vägvalsfrågor – precis som under arbetet med ny sporthall. Referensgruppen har haft sitt första möte i december 2022 och i skrivande stund tjänstebereds frågan om vilka platser som är de bästa. Två förslag har presenterats för referensgruppen. För att fortsättningsvis inte jobba i parallella spår så kommer PEX-rådet nu att ta över frågan. Till detta PEX-rådsmöte adjungeras socialnämndens

				presidium. Ett enigt politiskt PEX-råd har nu valt att gå vidare med ett av de två föreslagna alternativen från tjänsteorganisationen. Nytt PEX-råd diskuterar möjliga alternativ vid ett extrainsatt möte torsdagen den 23/11. Inom kort kommer kommunen att bjuda in till ett öppet informationsmöte med möjlighet för närboende att få ta del av processen fram till idag samt den fortsatta processen. Mötet för närboende genomfördes torsdag 15/2. Detaljplaneprocessen inleds nu och i den kommer alla relevanta perspektiv att belysas. 2024-04-03 Ärendet om planbesked framskrivet och tas upp i samhällsnämnden i mars månad.
Ansökan om verksamhetsbidrag 2023 – Kvinnojouren att uppdra till kommundirektören att i dialog med Föreningen Kvinnogemenskap Härnösands kvinno- och tjejjour, se över alternativ som bidrar till en mer långsiktig lösning för föreningens verksamheter,	KS 2022-09-06 § 135 Dnr 2022-306	Kommundirektör		Pågår En konstruktiv dialog förs med Kvinnojouren om att hitta en långsiktig lösning i enlighet med uppdraget ovan. En långsiktig lösning beräknas vara klar före sommaren 2023. Härnösands kvinnojour, kvarstår vid att de vill få till stånd en långsiktig ekonomisk finansiering för verksamheten. Föreningen inklusive Tjejjouren är öppen för samarbete med Härnösands kommun genom exempelvis delta vid olika utåtriktade aktiviteter, utbildningar, information, sammankomster, projekt, för att förhindra mäns våld mot kvinnor /våld i nära relationer, nollvision mot relationsvåld som kommunen antagit. Styrelsen har uttryckt att de ser fram emot ytterligare samtal med Härnösands kommun om möjliga samarbeten. Verksamhetsbidrag inför 2024 har överenskommits – medan den långsiktiga lösningen behöver ytterligare någon/några dialoger under hösten 2023 innan den är klar och då med sikte på 2025 och framåt. Kvinnojouren är alltså positiv till en långsiktig överenskommelse som tar sikte på att stärka varandra genom erfarenhets och kompetensutbyte. Nätverk med polis och region behöver återupptas. Andra samverkans områden är Kvinnojouren som remissinstans i frågor som rör våld i nära relationer. Överens om överenskommelsens innehåll mellan kommunen och föreningen – förslag till beslut idag och därefter skrivs den under – 2024-04-03 – uppdraget slutfört
Ansökan om årligt verksamhetsbidrag Näringslivsarkiv i Norrland	KS 2022-11-01 § 170			Påbörjas under december 2022 med en ambition om att presentera ett förslag under andra kvartalet 2023. Tillväxtavdelningen fortsätter dialogen. 2024-04-03

att kommundirektören får i uppdrag att initiera en dialog om hur kommunalt verksamhetsbidrag till Näringslivsarkivet efter år 2023 kan hanteras.	Dnr 2022-167			Möten mellan tillväxtavdelningen och styrelsen pågår. Dialog om samlokalisering vid flytt till nya lokaler med kanslienheten.
Forum för ökat ungdomsinflytande att uppdra till kommundirektören att utifrån slutrapporten "Ungdomsdemokrati – stärka ungas inflytande och delaktighet" konkretisera ett förslag på ett ungdomsforums innehåll, struktur och metod,	KS2022-12-01-§ 201 Dnr 2022-445			Pågår Ungdomsdemokratisamordnaren är nu rekryterad. Omfattande och goda dialoger har förts med ungdomar och ungdomsgrupper i Hämösand under våren och försommaren. Allt för att hitta ändamålsenliga strukturer för ett ökat ungdomsinflytande som sedan kan börja fungera under hösten 2023. Ambitionen är att en plan för hur ungdomsinflytandet ska formuleras kan presenteras vid oktobersammanträdet. Den planen kommer också att omsättas i praktisk handling under hösten. Under hösten pågår ett arbete för att få fler unga delaktiga. Bland annat arrangeras hackaton och demokratidagar med syfte att öka inflytande av unga i utvecklingsarbetet. Ett forum för unga med funktionsnedsättning kommer att testas under hösten. Dialogen pågår med Ungdomsrådet för att hitta former för samarbete i de olika aktiviteterna. En plan för hur ett ungdomsforum kan formuleras kommer under senare delen av året. 2024-04-03 Tillväxtavdelningen har fått i uppdrag att under våren 2024 etablera ett forum där ungdomar kan möta politiska beslutsfattare på ett systematiskt och ändamålsenligt sätt.
Reviderad Arbetsmiljöpolicy (att anta Arbetsmiljöpolicy, att policyn börjar gälla 2023-03-01,) att uppdra till kommundirektören att genomföra en översyn tillsammans med politiska företrädare av arbetsmiljöpolicyn, samt att återrapporteringen sker våren 2023.	KS 2023-01-18 § 5 Dnr 2022-493			Påbörjas under hösten 2023. Tjänsteförslag på formering av den politiska arbetsgruppen är nästa steg. Arbetsgrupp nominerades vid förra KS. Arbetet kommer sannolikt att pågå under hela våren 2024.
Ekonomisk månadsrapport kommunstyrelsen 2023 att uppdra till kommundirektören att återkomma med en fördjupad analys av personalkostnadsutveckling	KS 2023-126 § 57 KS 2023-214	Kommundirektör		Pågår: En första analys presenteras vid KS-sammanträdet den 3/5. Kommer att presenteras för KS under varje sammanträde under hösten 2023 och sannolikt en god bit in på 2024. Behöver delar fördjupas ytterligare så berättar det för undertecknad så försöker vi bli än mer pedagogiska. KF har gett nämnderna ett

i kommunen senast i maj 2023	2023-05-03 § 82			tydligt uppdrag och vi kommer att följa utvecklingen noggrant. Augustiprognosen för kommunen som helhet visar på ett litet överskott. Vissa effekter av det mjuka köpstoppet kan skönjas – men det är ännu för tidigt för att kunna påstå att ett trendbrott vad gäller personalkostnadsutvecklingen har skett. Oktobersiffrorna (månadsuppföljningen) visar på ett betydligt sämre utfall än vad som var bedömningen i augustiprognosen. Arbetet med att fånga in vad som hänt de två senaste månaderna pågår för fullt när detta skrivs. Det görs även en "skuggprognos" utifrån det nya läget per den 31/10. Några delar som vi redan fångat in är några riktade statsbidrag till skolnämnden som minskat jämfört med vad vi visste i augusti. Bokslut 2023 presenterades vid bokslutskonferensen den 20 februari. I ljuset av ytterligare kostnadsökningar för pensionerna så kommer även 2024 kräva fullt fokus och ett tålmodigt/klokt arbete för att göra kloka vägval när det gäller balansen mellan verksamhetskvalitet, arbetsmiljö och ekonomi. KS presidium kommer med start i mars att månatligen träffa social- respektive skolnämndens presidium tillsammans med ansvariga tjänstepersoner så snart månadsrapporten är klar. Syftet med dessa möten är att fokusera på analys och åtgärder. 2024-04-03 Uppdraget delvis slutfört. Genom förstärkt uppsiktsplikt och uppföljning av socialnämnden/skolnämndens ekonomi där personalkostnaderna ingår beräknas uppdraget vara slutfört under våren 2024.
Upphandling av särskilda persontransporter - hemställen till medlemmar att ingå i en överenskommelse med KTM ... om anropsstyrda transporttjänster, att överenskommelsen gäller tills vidare... att uppdra till kommundirektören att underteckna överenskommelsen.	KS 2023-05-30 § 103 Dnr 2023-251	Kommundirektör		2024-04-03 Överenskommelsen undertecknad – uppdraget slutfört
Hysesavtal lokaler för daglig verksamhet Café Utsikten, Social mötesplats och Träffpunkten	KS 2023-05-30 § 105			2024-04-03 Tilläggsavtalet undertecknad – uppdraget slutfört

att uppdra till kommundirektören att teckna hyresavtal för de dagliga verksamheterna Café Utsikten, Träffpunkten och Social mötesplats i enlighet med bifogat utkast hyresavtal och att uppdra till kommundirektören att teckna tilläggsavtal avseende ändring av löptiden för hyresavtalet för Papper & stygn	Dnr 2023- 279			
Fyramånadersrapport Härnösands kommun 2023 att uppdra till kommundirektören att snarast initiera arbetet med de kostnadsminsknings- och intäktsökningsåtgärder som identifierats i planeringsförutsättningarna 2024 och som kan genomföras utan särskilda politiska beslut, samt att uppdra till kommundirektören att säkerställa att beslutade kostnadsminskningsåtgärder för 2023 genomförs och uppnår förväntad effekt.	KS 2023- 05-30 § 109 Dnr 2023- 167			Månadsuppföljningar avseende hur väl vi lyckas minska våra kostnader/öka våra intäkter kommer att presenteras för KS under varje sammanträde under hösten 2023 och sannolikt en god bit in på 2024. Behöver delar fördjupas ytterligare så berättar det för undertecknad så försöker vi bli än mer pedagogiska. KF har gett nämnderna ett tydligt uppdrag och vi kommer att följa utvecklingen noggrant. Augustiprognosen för kommunen som helhet visar på ett litet överskott. Vissa effekter av det mjuka köpstoppet kan skönjas – men det är ännu för tidigt för att kunna påstå att ett trendbrott vad gäller kostnadsutvecklingen har skett. Det mjuka köpstoppet gäller alltjämt och kommer att behövas även under 2024. Månatlig uppföljning om dess effekter redovisas för Ksau. 2024-04-03 Arbetet initierades under 2023 och särskild uppföljning av att beslutade kostnadsminskningar på KSAU genom den månadsvisa ekonomiska redovisningen – kan uppdraget sedan 2023 anses vara slutfört genom den särskilda uppföljningen?
Policy för informationssäkerhet och personuppgiftsbehandling att uppdra till kommundirektören att upprätta tillhörande kommunövergripande riktlinjer och att återrapporteringen sker i kommunstyrelsen senast vid årsskiftet 2023-2024	KS 2023- 10-31 § 168	Kommundirektör		2024-04-03 Återrapportering av riktlinjen 27 februari – uppdraget slutfört.

Motion – Landsbygdssäkra Härnösand att uppdra till kommundirektören att utvärdera effekterna av perspektiven i beslutsunderlagen - socialt perspektiv, ekologiskt perspektiv samt ekonomiskt/juridiskt perspektiv, samt att återredovisa uppdraget till kommunstyrelsen senast april 2024.	KS 2023-11-28 § 190 Dnr 2023-324			2024-04-03 Pågår – beräknas återredovisas till KS i april.
Avsiktsförklaring Sländan 45 Kommunstyrelsen beslutar att uppdra till kommundirektören att underteckna upprättad avsiktsförklaring mellan Härnösands kommun och Statens bostadsomvandling (Sbo) gällande fastigheten Härnösand Sländan 45.	KS 2024-01-23 § 8 Dnr 2024-15			2024-04-03 Avsiktsförklaringen är underskriven – uppdraget slutfört
Resurscentrum mot våld i Västernorrland att uppdra till kommundirektören att underteckna överenskommelse om deltagande och medfinansiering (samt att beslutet gäller under förutsättning att länets övriga kommuner fattar beslut om densamma)	KS 2024-01-23 § 9 Dnr 2023-500			2024-04-03 Avvaktar resultatet av hur länets kommuner ställer sig till deltagande och medfinansiering

Datum
2024-03-20

Dnr
KS/2024-1

Kommunstyrelseförvaltningen
Jeanette George, 0611 34 80 16
jeanette.george@harnosand.se

Kommunstyrelsen

Anmälan av delegationsbeslut 2024

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna redovisning av delegationsbeslut.

Attestantförteckning 2024-03-06

Attestantförteckning 2024-02-21

Utbetalningslista och Delegationslista 2024 Härnösands musiksällskap

Delegationsbeslut – Remiss – Ds 2024:2 Avtal om försvarssamarbete med
Amerikas förenta stater

Jeanette George
Kommunsekreterare

Härnösands kommun

Datum 20240312

Dr nr

Delegationslista Verksamhetsbidrag 2024

Bidragstyp Verksamhetsbidrag 2024	Namn	Utbetalt belopp (kr)
Bidrag till kulturföreningar/ Verksamhetsbidrag	Härnösands Musiksällskap	125 300

125 300 kr

Kulturchef Elisabeth Oxelhöjd har enligt delegationsordningen för Kommunstyrelsen beslutat om följande administrations- och verksamhetsbidrag till kulturföreningar år 2024

Härnösand 20240312

Elisabeth Oxelhöjd, kulturchef
Kulturenheten Härnösand kommun

Härnösands kommun
Fritidsbokning
0611-34 81 57
E-post:fritidsbokning@harnosand.se

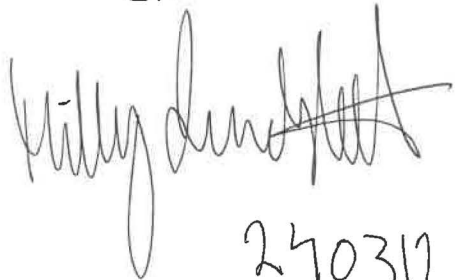
2024

Utbetalningslista

Bidrag till kulturföreningar/ Verksamhetsbidrag
Utbetalning nr: 305, 2024-03-12

Förening	Utbetalning via	Kontonummer	Kostnadskonto	Balanskonto	Belopp
Härnösands Musiksällskap	Bankgiro	430-3871	106020.45310.315300.344.****.****.****.851	104011	125 300
				TOTALT	125 300

Granskare:

240312

Attest:

240312

Kommunstyrelsen

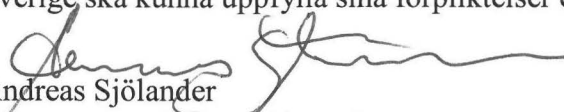
Delegationsbeslut: Remissvar - Ds 2024:2 Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater

Beslut

Kommunstyrelsens ordförande har per den 21 mars 2024 fattat beslut om besvarande av remissen, för Härnösands kommuns räkning: Ds 2024:2 Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater, utifrån delegationsordningens punkt 9.1.1.

Beskrivning av ärendet

Remissen är riktad bland annat till Härnösands kommun att besvara, om man så önskar. Remissen hanterar frågan om ett godkännande av ett sedan tidigare tecknat försvarssamarbete med Amerikas förenta stater, samt ett godkännande av ett antal författningsändringar som är nödvändiga för att Sverige ska kunna uppfylla sina förpliktelser enligt avtalet.

Andreas Sjölander
Kommunstyrelsens ordförande

Bilagor

Remissvar Ds 2024:2 Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater

Delges

Kommunstyrelsen